

LRKSA OFICIALIS ORGANAS, KATALIKISKAI
TAUTISKOS MINTIES SAVAITRASTIS
Prenumerata metams \$2.00, pusmečiui \$1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas Wilkes-Barre 3-4711

GARSAS

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

No. 20.

Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post
Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912

KETVIRTADIENIS, GEGUŽĖS-MAY 18, 1944

VOL.-METAI XXVIII

ALIJANTŲ TRIUŠKINA NACIŲ LINIJAS ITALIJOJE

BOLŠEVIKŲ LĒKTUVAI BOMBORDAVO NACIŲ BAZES LATVIJOJE IR ESTIJOJE

KRYME NACIAI DAR NEISLIKVIDUOTI.—BURMOS FRONTE ALIJANTAI PUOLA JAPONUS

Gegužės 10-tą bolševikai atsiėmė Sevastopolį. Paskutiniams puolimams vadovavo generalinio štabo viršininkas maršalas Vasilevskij.

Gegužės 13-tą 5,000 alijantų lėktuvų išmetė 8,000 bombų ant nacių bazių Vokietijoje ir jų okupuotoje Europoje. Puolimuose dalyvavo 1750 didžiųjų skraidančių tvirtovių. Didžiausios atakos buvo sukcentruotos prieš nacių lėktuvų gamybos centrą Tutowe, geležinkelių centrą Osnabrucke ir sintetinio aliejaus dirbtuves Politze. Tą pačią dieną amerikiečių ir anglų jėgos pradėjo naują didelę ofensyvą Italijos frontuose. Amerikiečių tankai pralaužė taip vadinamą nacių Gustav liniją ir užėmė devynias strategines aukštumas ir keturis miestelius. Tuo pačiu laiku 8-ji anglų armija pradėjo veržtis Liri Klionin, o prancūzų jėgos link Mt. Faito. I dvi dienas alijantai paėmė virš 600 nacių nelaisvėn.

Gegužės 12-tą bolševikų lėktuvai atakavo nacių traukinius ir sandėlius Daugapily, Latvijoje, ir Tartu, Estijoje. Rumunijoje bolševikų jėgos persilaužė per Molda-

vą, 35 mylios nuo Iasi. Manoma, kad bolševikai rengiasi prie naujos ofensyvos siauriniame ir pietiniame frontuose. Naciai iš savo pusės praneša, kad jų lėktuvai išbombardavo svarbų geležinkelio centrą Kalinkovichi ir kad Krymo pussalyje, Kherones rajone, netoli Sevastopolio, jų garnizonas dar kovoja su bolševikais.

Nesiliaujančios ir nuolat didėjančios alijantų lėktuvų atakos įvarė nacių kariuomenės vadovybei didelės baimės. Ji žino, kad tai yra didžiosios invazijos ženklai.

Burmose, vadovaujant generolui J. W. Stilwell, alijantai pradėjo stiprią ofensyvą. Japonų bazės Kamaing, Mogaung ir Myitkina randasi pavojuje.

NUSKENDO NACIŲ LAIVAS SU RŪDA
Stockholmas. — Gegužės 10-tą gauta žinia, kad netoli Narviko uosto, Norvegijoje, nuskendo 10,000 tonų vokiečių laivas "Odin" gabenęs Vokietijon švedu geležies rūdą. Su laivu žuvo apie 70 vokiečių. Spėjama, kad laivas užėjo miną, kuri jį išsprogdinus.

VIENINGA SLAPTA KOVA LIETUVOJ

Gavome pranešimą nuo savo korespondento iš Europos, kuriame patvirtinama žinios apie patriotinių grupių vieningą veiklą Lietuvoje: 1943 m. spalio 14 d. Lietuvių Tautos Sąjunga, Liaudininkai, Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjunga, Tautininkai, Social-Demokratai, Krikščionys Demokratai ir Lietuvos Frontas pasirašė bendrą deklaraciją, kurios tekstas jau pasiekė užsienį. Lietuvoje kol kas nėra laikinosios vyriausybės, bet ji gali greitai atsirasti, Minėtosios stambiausios politinės organizacijos sutaria vieningam darbui: išlaisvinti Lietuvą ir atkurti ją demokratiniais pagrindais.

Suprantama, kad šis patriotų darbas yra labai kliudomas nacių,

bet taipgi ir bolševikai visokiais būdais stengiasi patrijų darbą apskunkinti. Mums praneša iš Europos, kad kaip tik Lietuvoje susidarė iš visų pakraipų Lietuvos išlaisvinimo komitetas, tai bolševikai neužilgo sudarė, vadinamą Lietuvos Išlaisvinimo Sąjungą. Kadangi Lietuvoje veikia slapta karinė organizacija "Lietuvos Frontas", tai bolševikai, atspausdinę už Lietuvos ribų lapelius "Tautos Fronto" vardu, paskleidė Rytų Lietuvoje. Bolševikai stengiasi vartoti labai panašius organizacijų ir laikraščių vardus, kad tik suklaidintų patrijotiškai nusiteikusius Lietuvos žmones ir sutrukdytų lietuvių pilnos nepriklausomybės tikimus. Jie vis siekia Lietuvą įjungti į bolševikų valstybę.

GEGUŽĖS 22-RAJŲ BUS ŠVENČIAMA TAUTINĖ LAIVININKYSTĖS DIENA

Praėjusią savaitę Prezidentas Rooseveltas paskelbė gegužės 22 d. kaip tautinę laivininkystės dieną. Kongreso aktu ir Prezidento proklamacija toji diena paskirta Jungtinių Valstybių Prekybinio laivyno tikslų ir atsiekimų peržvalgai.

Prezidento proklamacijoje yra reikiama, kad "daug tūkstančių Amerikos vyrų ir moterų vargo ilgas valandas prie laivų statybos bei fabrikuose kad galimai trumpiausiu laiku pastatyti pakankamai laivų netikėtai numatomam 1936 metų Prekybos Laivyno ak-

te, bet taip pat nenumatyta globalinio karo, programos," ir kad "daug vyrų jau atidavė savo gyvybes, ir tūkstančiai kitų kasdien rizikuoja savo gyvybėmis mūsų laivuose skrodamai pavojingas jūras, kad galėtų pristatyti reikalingas medžiagas ir vyrus toli išbarstytiems kovos laukams." Skelbdamas tautinę laivininkystės dieną, Prezidentas pareiškė, kad "Pritinka, kad patriotizmas, drąsa, pasiaukojimas ir darbas tų vyrų ir moterų tiek ant kranto, tik jūrose, būtų viešai pripažinti." OWI

ŠVELNINA VYRŲ MOBILIZACIJOS (DRAFTO) TAISYKLES

LAIKINAI NAUJOKAI BUS IMAMI TIK IŠ 18-26 METŲ AMŽIAUS KLASIŲ

Washingtonas.—Gegužės 11-tą Parinktinės Tarnystės (Selective Service) direktorius generolas B. Hershey spaudos konferencijoje paaiškino apie naujus parėdymus liečiančius šaukimą vyrų kariuomenėn.

Remiantis naujais pertvarkymais, laikinai naujokai bus imami iš 18-26 metų amžiaus klasių. Nuo 26 iki 29 metų ir virš 30 metų amžiaus vyrai bus perklassifikuoti ir jų mobilizavimas bent laikinai (kokiems šešioms mėnesiams) bus sustabdytas. Valdžia nusistačius nemoobilizuoti kariuomenėn vyrų sulaukusių 26 metų ir daugiau, jeigu jie dirba svarbiuose karo apsaugos ir kituose darbuose prie kurių priskaitoma karo reikmenų gamyba, žemės ūkio darbai, maisto gamyba, miškų, kasyklų, chemijos, elektros ir kiti darbai. Šeimyninė padėtis irgi priskaityta — tėvai bus šaukiami paskutinėje vietoje.

Vyrausia Service Selective vadovybė davė instrukcijas vietinėms komisijoms, prisilaikant naujų parėdymų, perklassifikuoti vyrus turinčius 26 metus ir daugiau. Komisijos turės platesnes teises veikti sulig savo nuožiūros. Tik 18-26 metų amžiaus klasės neturės platesnių išimčių.

BAISŪS ANGLIJOS LIETUVIO PERGYVENIMAI

Anglų spauda plačiai aprašė nuotykius Liverpoolio lietuvių Vinco Kulpono (William Colbon). Jo tėvai tikri lietuviai ir jisai patsai supranta ir kalba lietuviškai. "Liverpool Echo" taip aprašo jo šurpius pergyvenimus:

"Dabar ieško darbo jurininkas pečkūrys William Colbon, kuris gyvena 70 Soho St., Liverpool. Jisai plaukdamas 76 dienas atvirame laivelyje matė, kaip jo kapitonas ir dar 18 draugų mirė vienas po kito, iki šešioliktoje jo kančios dienoje, tiktai jisai vienas tebeliko gyvas, paliktas laivelyje su septyniais savo draugų laivais. Jis surišo vairą ir apalpo, bet už dviejų savačių buvo rastas dar gyvas, be samonės ir sverias tik 75 svarus. Nebegalėjo jisai net savo pavardę atsiminti. Iš pradžių jo laivelis buvo po kapitono (Cahdwick) komanda. Maisto dar buvo 35 dienoms. Kada

maistas išsibaigė, Colbon maitinosi lekiandėmis žuvelėmis, kurios įkrito į laivelį. Jis apdovanotas British Empire Medal. Jo akys ir dabar nėra visiškai pasveikusios. Dabar jis nori gauti darbą tik sausumose."

LIETUVIO LAISKAS IŠ ANGLIJOS

LKFSB šiomis dienomis gavo laišką nuo vieno veiklaus lietuvi iš Anglijos. Laiške, be kitko, yra šios eilutės:

"Stebėtini yra Amerikos lietuviai! Amerikos lietuviai negaili pinigų įvairiems labdarinigiems reikalams, milijonus skolina J. A. Valstybėms, kraują atiduoda Raudonajam Kryžiui, o savo Tėvų Žemei nesumetė nė po vieną dolerį jai vaduoti. Dolerių pas jus daug, tik nėra kas juos paimtų tėvynės reikalams."

"LIETUVAI PAGALBOS KOMITETO" BOLŠEVIKAMS NELEIDO STEIGTI

Brooklyne prieš kiek laiko susidarė Lietuvai Pagalbos Teikimo Komitetas su bolševikų svarbiuoju pareigūnu Antanu Bimba priešakyje. Komiteto nariai per bolševikų spaudą pasiskelbė rinksią pinigus ir drabužius Lietuvos žmonėms. Pradėtas rinkimo vaju visuose miestuose, kur tik yra bolševikų suklaidintų žmonių. Kai kur jiems nebogai sekasi.

Pamėginę tarp lietuvių, bolševikai išdrąsino ir norėjo savo komitetą inkorporuoti New Yorko valstybėje. Jų prašymas pateko į New Yorko valstybės Vyriausią Teismą.

Teismas, susipažinęs su bolševikų komiteto prašymu, nutarė jį atmesti. Vadinasi, bolševikai A. Bimbos komitetas neva pagalbėti Lietuvos žmonėms visiškai neturi legalinio pagrindo veikti.

Savo sprendime, teismas nurodė, kad tokiam komitetui legalizuoti reiktų turėti Valstybės Departamento ir Lietuvos vyriausybės atstovybės Washingtono pritarimą. Bolševikai norėjo apeliuoti net šalies vyriausybę, neatiskausdami Valstybės Departamento. Žinoma, apie atsklausimą Lietuvos atstovybės jiems bausi ir pagalvoti, nes jie nenori laisvos, nepriklausomos, demokratinės Lietuvos.

MENUT NUMATO PLATESNĮ INVALIDŲ VETERANŲ NAUDOJIMĄ

Paul V. McNutt, WMC pirminkas, pareiškė, kad šio karo metu, atrodo, karo gamybos fabrikuose bus galima panaudoti daug didesnį procentą suinvalidintų šio karo veteranų, nei praėjusio karo metu, kadangi karo gamybos fabriškai vis daugiau ir daugiau samdo asmenis, turinčius fizinius trūkumus.

Paskutiniai tyrimai apie turinčių fizinius trūkumus darbininkų panaudojimą rodo, kad jų

1943 metais buvo pasamdyta maždaug septynis kartus daugiau, negu 1940 metais.

Mr. McNutt toliau tęsė, kad "Mes negalime ignoruoti to fakto, kad tūkstančiai iš fronto sugrįšiančių vyrų bus priskaitomi prie turinčių fizinius trūkumus. Samdomųjų statistika duoda mums vilėjų, kad pramonės ir gamybos dabartinis nusistatymas link turinčiųjų fizinius trūkumus pasiliks toks pats ir pokariui laikui." OWI

LIETUVIŲ VELYKOS LONDONE

Mūsų Londono korespondentas praneša, kad to miesto lietuviai Velykas praleido laimingai ir ramiai. Bažnyčia buvo padabinta mirtų vainikais, altoriai skendo gėlėse ir žvakėse. Choras gražiai giedojo lietuviškas Velykų giesmes. Iš viso plataus Londono, 8 val. ryto, per Priskikėlio pamaldas priėjo prie komunjijos netoli 200 žmonių. Tai ypač tingai didelis skaičius, atmenant, kad šiuo metu apie 320 Londono lietuvių yra kariuomenėje.

PRIES PENKERIUS METUS...

Šiomet sueina penkeri metai, kaip mirė slaptosios lietuvių spaudos bendradarbis Kaz. Katičius. Mirė jisai 1939 m. gegužės 21 d.

Taipgi šiomet, gegužės 22 d., sueina 5 metai nuo mirties prof. Simpson, kurio vardas minimas eilėje Lietuvos tarptautinių aktų. Pavyzdžiui, Simpsonas pirmininkavo pasirašant arbitražo sutartį su Latvija 1920 m. lapkričio mėnesi, kada buvo nustatytos tų abiejų valstybių sienos.

IŠ LIETUVOS GABENA FABRIKUS

Iš Stockholmo praneša, kad okupantai skubiai gabena iš Baltijos valstybių savo karines įmones ir tenai veikusius fabrikuos. Patvirtinamos žinios, kad iš Estijos veža visokių kultūrinių turta. Išgabena Dorpato Universiteto garsūs knygynas. Veža viską, ką pasiekia vokiečių ranka.

KUBOS NACIONALĖ ŠVENTĖ

Gegužės 20 d. yra Kubos šventė. Ši respublika, esanti saloje ties centrine Amerika, gyvenotojų turi tik kokių milijonų daugumą negu Lietuva ir yra gyvas įrodymas, kad kontinente, kur viešpatauja teisingumas, gali būti nepriklausomos ir mažos valstybės.

KOLUMBIJOS LIETUVIŲ BALSAS

Kolumbijos lietuvių memorandumas, kurs buvo įteiktas Anglijos, Amerikos ir Kolumbijos lietuviams, dabar išspausdintas puikiam leidinyje: "Cronica Diplomatica". Po memorandumu pasirašė dr. S. Sirutis, kun. N. Saldukas, M. Tamošiūnas ir G. Feldmanas.

87 BILIJONAI KARO IŠLAIDOMS

Washingtonas.—Gegužės 13-tą paskelbta, kad paskutiniomis fiskaliais metais U. S. karo išlaidos pasiekė 87 bilijonus dolerių. Tai aukščiausia metinė išlaidų suma šios šalies istorijoje. Pereitų fiskalių metų karo išlaidos siekė \$72,109,000,000.

BULGARIJOJE DIDĖJA PANIKA

Londonas.—Gegužės 13-tą gauta žinių apie Bulgarijos kabineto krizį. Kai kurie ministeriai nesilanko į kabineto posėdžius ir pasirenge rezignuoti. Bulgaruose kelia paniką gandai apie vokiečių planus apleisti Balkanus.

Amerikiečiai Sunaikino 4,064 Japonų Lėktuvus

Washingtonas.—Gegužės 11-tą karo sekretorius Henry L. Stimson paskelbė, kad nuo Perlo uosto atakos amerikiečiai sunaikino 4,064 japonų lėktuvus, o patys prarado 1,163.

Boston.—Gegužės 11-tą Atlante dël eksplozijos nuskendo laivas gabenęs uždraustą amuniciją. Žuvo 17 asmenų.

PRANEŠIMAS LRKSA SEIMO REIKALU

Laikantis Lietuvių R. K. Susivienymo Amerikoje konstitucijos atitinkamų paragrafų, šiuomi skelbiu, kad mūsų organizacijos seimas šiomet bus LIEPOS MĖN. 24-26 dd., SCRANTON, PA.

LRKSA kuopos prašomos rinkti atstovus į seimą, apsvarstyti sumanymus ir juos toliau siųsti Statutų Komisijai.

Rengiant sumanymus, ypač tuos, kurie liečia mūsų konstituciją arba renkant atstovus į seimą, prašau laikytis LRKSA konstitucijos atitinkamų paragrafų.

PAAIŠKINIMAS

LRKSA Vykdomoji Taryba savo pirmesniuose susirinkimuose buvo nutarusi šiomet seimo nesaukti. Darant tokį nutarimą, buvo manyta, kad šiuo metu neatsiras specialiai svarbių reikalų, todėl seimą galima bus nukelti iki 1945 metų. Tačiau paskutinėmis dienomis atsirado tokių organizacijos reikalų, kuriuos išspręsti galės tik seimas. Į tai atsižvelgdama Vykdomoji Taryba išnaujo persvarstė seimą liečiančius klausimus ir nutarė seimą šaukti aukščiauroduoty laiku.

LEONARDAS ŠIMUTIS,
LRKSA prezidentas

RINKLIAVOS MARIANAPOLIO KOLEGIJAI

Balandžio 30 dieną Worcester Mass. lietuvių Aušros Vartų parapijos ir Šv. Kazimiero parap. New Haven, Conn., bažnyčiose pamaldų laiku buvo padaryta rinkliava Marianapolio Kolegijai paremti. Tų parapijų parapijiečiai rinkliavai sudėjo nuostolius ir došniai. Tai dar kartą paliudija, kad jie supranta ir vertina katalikiškos mokyklos reikala.

Rinkliavos tikslu į Worcester Aušros Vartų parapijos bažnyčioje buvo atvažiavęs kun. Adomas Markūnas, Marianapolio Kolegijos viršininkas, sakęs tai pragai pritaikytus pamokslus. Šv. Kazimiero par. atvažiavo kun. V. Andriūška, MIC.

Aušros Vartų par. Marianapolio Kolegijai aukų sudėjo \$678.18. Tai stambi parama šiai mokslo įstaigai ir stiprus pasatigimas toliau dirbti, nepaisant visu sunkumų atneštų karo. Šv. Kazimiero par. sudėjo \$180.00.

Iš minėtų sumų atskirai reikia nurodyti klebono kun. K. Vaso dovaną. Jisai ne tik maloniai parėmė rinkliavą savo parapijoje, bet ir pats toje visų aukotojų priešaky, Kolegijai duodamas 100 dolerių auką.

Kolegijos vadovybė klebonui kun. K. Vasui už jo palankumą šiai mokyklai ir už jo gausią dovaną kuo nuosirdžiausia dėkoja. Taip pat karštą padėką Marianapolio Kolegijai reiškia ir kun. A. E. Gradeckii, Šv. Kazimiero parapijiečiai, klebonai ir tu parapijų parapijiečiams taip nuosirdžiai parėmusiems šią rinkliavą. Jums dėkingi.

Marianapolio
Kolegijos Vadovybė

PASIRAŠĖ MOTINYSTĖS PAGALBOS BILIŲ

Washingtonas.—Gegužės 13-tą Prezidentas Roosevelt pasirašė Motinystės Pagalbos bilių (Maternal Aid bill), kuris skiria \$6,700,000 valstijoms teikimui medikalės ir ligoninių priežiūros kareivių žmonoms ir jų kūdikiams.

J. V. FORRESTAL—U. S. LAIVYNO SEKRĖTORIUS

Washingtonas.—Gegužės 10-tą Prezidentas Roosevelt paskyrė James Vincent Forrestal U. S. Laivyno sekretoriumi. Prie Frank Knox jis ejo asistento pareigas.

NENUTRŪKSTANTI EILĖ ŠVENTŲ MISIŲ UŽ LIETUVOS LAISVĘ!

(Nuo vasario 16, 1944, iki vasario 16, 1945)

Gegužės 19—Šv. Roko parap., Brockton, Mass.
Gegužės 20—Apreišimo parap., Brooklyn, N. Y.
Gegužės 21—Šv. Jurgio parap., Brooklyn, N. Y.
Gegužės 22—Nekalto Prasidėjimo Panelės švė., Cambridge, Mass.
Gegužės 23—Aušros Vartų parap., Chester, Pa.
Gegužės 24—Šv. Marijos parap., Kingston, Pa.
Gegužės 25—Apreišimo Panelės švė. parap., Frackville, Pa.
Gegužės 26—Šv. Kazimiero parap., Plymouth, Pa.
Gegužės 27—Atsimainymo V. Jėzaus parap., Masseth, N. Y.
Gegužės 28—Šv. Pranciškaus parap., Lawrence, Mass.
Gegužės 29—Šv. Andriejaus parap., New Britain, Conn.
Gegužės 30—Šv. Antano parap., Omaha, Neb.
Gegužės 31—Šv. Petro parap., So. Boston, Mass.
Gegužės 31—Cider Lake, Indiana
Birželio 1—Nekalto rPasidėjimo parap., E. St. Louis, Ill.
Birželio 2—Aušros Vartų parap., Worcester, Mass.
Birželio 3—Šv. Juozapo parap., Waterbury, Conn.
Birželio 4—Aušros Vartų parap., New York, N. Y.
Birželio 5—Šv. Kazimiero parap., Bayonne, N. J.
Birželio 6—Šv. Mykolo parap., Bayonne, N. J.
Birželio 7—Šv. Onos parap., Luzerne, Pa.
Birželio 8—Šv. Kazimiero parap., E. Vandergrift, Pa.
Birželio 9—Nekalto Prasidėjimo parap., Sheboygan, Wis.
Birželio 10—Šv. Martijos Villa, Elmhurst, Pa.
Birželio 11—Šv. Pranciškaus parap., Miners Mills, Pa.
Birželio 12—Šv. Petro ir Povilo parap., Sugar Notch, Pa.
Birželio 13—Šv. Petro ir Povilo parap., Eynon, Pa.
Birželio 14—Aušros Vartų parap., Donora, Pa.
Birželio 15—Šv. Juozapo parap., Donora, Pa.
Birželio 16—Šv. Jurgio parap., Norwood, Mass.

Malonėkite pažinti, kuriomis dienomis išpuola jūsų parapijai turėti sudėtinės Misias už Lietuvos laisvę. Būtu gera, kad kuo daugiausia parapijiečių dalyvautų tose Misiose ir karštai melstų už Lietuvos laisvę. Šventos Misios yra galinga malda!

MALDOS APASTALAVIMAS
St. Robert's Hall Pomfret Centre, Conn.

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS

G A R S A S

Išeina Ketvirtadieniai Redaguoja M. ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:
Jungt. Am. Valst. metams \$2.00, pusei metų \$1.00; užsienioose metams \$3.00.
Skelbimų kainos sulig pareikalavimu.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"
Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
United States of America \$2.00, Foreign countries \$3.00. Single copy 5c.
Advertising rates on application.

"GARSAS"
73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

LRKSA PROBLEMOS

MIRTINGUMAS IR JO PADARINIAI

II.

Susiv. sekretoriaus V. T. Kvetko apskaičiavimu (žiūrėk psmetinio V. Tarybos susirinkimo protokolo "Garso" Nr. 11, kovo 16 d., 1944, pusl. 3-čiame), 1923 metų pabaigoje iš 14,410 pilnamečių Susiv. narių tik 1,977 buvo virš 50 metų amžiaus, arba 13.7%, o 1943 metų pabaigoje iš 10,171 pilnamečių narių jau 5,942 buvo 50 ir daugiau metų amžiaus, arba 58.4%. Taigi didesnė pusė narių yra sulaukusių pusimčio ir daugiau metų amžiaus. Vien tik 1923 metais Susivienymo perdidelio mirtingumo problemokėjimai siekė \$19,272.65, o nuo 1924 metų iki 1943 metų permokėta \$612,625.33.

Seniau valstybų apdraudimas departamentai ir šį reikalą žiūrėjo pro pirštus. Dabar jie pradeda griežtai reikalauti, kad senosios A klasės sertifikatai būtų pervaikyti. Ypačingai šiuo atžvilgiu yra griežtas New Yorko valstijos apdraudimo departamentas. Daugelį fraternalių organizacijų jau anksčiau privertė šią reformą pravesti, kitos organizacijos, imant ir mūsų Susivienimą, dabar yra užragintos imtis akcijos ir pravesti šią reformą. Dėlto Susivienymo vykdomoji Taryba, nors anksčiau buvo nutarusi šiais metais seimo neaukkti, dabar 54-ji seima paskelbė ir paskubomis prie jo rengiamą.

Čia neprošajį pastebėti, kad LRKSA solvency yra geras, nes šiuo laiku jis siekia 106%, dėlto ir valstybų departamentai nesiskubino užgriūti su reikalavimais pravesti certifikatų pervaikymo reformą pakeičiant dabartinius senosios A klasės 4 procentų certifikatus, kaip jie tą padarė su kitomis finansiniu atžvilgiu silpnesnėmis organizacijomis.

Vienok dabar spaudimas yra pradėtas ir jis paliečia visas organizacijas turinčias panšius 4 procentų certifikatus. Departamentų nusistatymas yra prižiūrėti, kad nuostolingi certifikatai būtų pakeisti apsimokančiais certifikatais ir neištatyti narių ir jų pašalpgavių ir pavoju, kuris gali anksčiau ar vėliau užklupti.

Per daugelį metų iš senosios A klasės narių girdėjosi priekaištų ir nusiskundimų, kad jų certifikatai neturi rezervų. Kad nežūrint, kiek metų jie išbūvę Susivienyme, jei tik nustoja mokėti duokles, spenduojami ir išbraukiami iš organizacijos be jokių obligacijų iš organizacijos pusės. Ypačingai tu priekaištų buvo daug ilgos ir sunkios depresijos ir nedarbo laikotarpiu, kada norintys ir gailintys dirbti žmonės negalėjo gauti darbų, neturėjo pajamų ir pragyvenimo šaltinių.

Suprantama, kad jeigu tada senosios A klasės certifikatai būtų turėję rezervus, kaip kad dabar turi visų naujesnių po 1936 metų įvestųjų klasių certifikatai, daugelis narių būtų tuo pasinaudoję. Jie būtų galėję pasirinkti išmokėtą apdraudą (Paid up) ir jiems mirus Susivienymas būtų išmokėjęs jų pašalpgaviams rezervinę sumą; jie būtų galėję pasirinkti pratęstą (Extended) apdraudą ir jeigu jie būtų numirę prieš išbaigimą pratęsimo periodo, jų pašalpgaviai būtų gavę pilną nario apdraudos sumą; arba jeigu narys pratęsimo periodo išgyventų, jo sumokėti pinigai pasiliktų Susivienymo išde.

Kad rezervai yra geras dalykas ir jie reikalingi, apie tai abejonės nėra.

Bet su perrašymu certifikatų ir su įgijimu rezervų ritausi aukštesnės duoklės, kurių daugelis taip prisibijo. Paikmite senosios A klasės duoklių lenteles ir palyginkite jas su naujesniųjų klasių lentelėmis, kurios teikia rezervus, pamatysite koks yra skirtumas.

Apdraudimo departamentų reikalavimų patenkinimui prisieis senosios A klasės nariams, turintiems 4% certifikatus, arba mokėti aukštesnes duokles, arba sumažinti apdraudą mokant dabartinės duokles, arba sumokėti metinius nedateklūs apdraudos fonde susidarančius dėl perdidelio mirtingumo, arba persirašyti į naujas apdraudos klases, kurių certifikatai turi rezervus.

Išrodo, kad geriausias pasirinkimas, tai persirašyti į naujas klases įgyjant rezervinius certifikatus. Persirašius į naujesnes klases, nors reikėtų mokėti didesnes duokles, bet išsipildytų daugelio pageidavimai—nariai iškart turėtų rezervinius certifikatus. Jų rezervų dydis priklausys nuo senosie A klasėje išbūto narystės laiko. Užėjus nesveikatai, nedarbu ar dėl kitų kokių svarbių priežasčių sustojus duokles mokėti jie turėtų apdraudos protekciją.

Susivienymo vadovybė numato, kad nevisi senosios A klasės nariai panorės persirašyti į naujesnes klases, dėlto deda pastangų išgauti apdraudos departamentų sutikimą

Apžvalga

CURZONO LINIJA IR LIETUVA

Dienraštis "Draugas" išspausdino prof. dr. K. Pakšto raštą "Curzono linija ir Lietuva". Apie tą "liniją" dabar kalba diplomatai, rašo spauda. Prof. dr. K. Pakštas tarp ko kito rašo:

"Curzono linija išsivystė iš Alijantų Vyriausios Tarybos nutarimo 1919 m. gruodžio 8 d. Jos tikslas buvo sustabdyti Lenkijos-Rusijos karą, padaryti tarp jų paliaubas ir patiekti pagrindą deryboms dėl sienų. Rytų Galicijos nebuvo numatyta Rusijai atiduoti, tad Curzono linija tik per geografinės nežinojimą buvo prasteta į Galicijos ribas: tą klaidą padarė Curzono pageibininkai.

"Prieš pat Curzono notą Rusijai. Spaa mieste buvo pasirašytas susitarimas 1920 m. liepos 10 d. tarp Lenkijos ir didžiųjų valstybių: Prancūzijos, D. Britanijos, Italijos ir Japonijos, kuriame buvo nustatytas pagrindas galutinoms deryboms tarp Rusijos ir Lenkijos. Bet tas susitarimas gyvai lietu ir Lietuvos ribas, nes pirmas jo punktus štai ką sako:

"(a) *Wilno shall without delay be relinquished to Lithuania and excluded from the zone occupied by the Red Army during the armistice.*

"Tuo metu lenkai dar tebeturėjo Vilnių savo okupacijoj. Alijantai teisingai buvo nusistatę Lietuvos atžvilgiu ir Lenkija tą jų nusistatymą priėmė, nors ir labai nenoromis: *Vilnius turėjo būti perleistas Lietuvai.* Kita diena, liepos 11 d., Lloyd George pavėdė užsienio ministeriui Lordui Curzonui parašyti Rusijos valdžiai notą vakarykštiei susitarimo dvasioje. Toji nota Lietuvos reikalui štai ką sako:

"*North of Grodno the line which will be held by the Lithuanians will run along the railway running from Grodno to Vilna and thence to Dvinsk. On the other hand, the armistice should provide that the armies of Soviet Russia should stand at a distance of fifty kilometers to the east of this line.*

"Toliau į pietus Curzono linija turėjo eiti pro šias vietas: Vapovka, Nemirov, Brest Lietuvos, Dorogusk, Ustilug, Grubeshov, Krilov. Rusijos kariuomenė turėjo sustoti 50 kilometrų (30 mylių) ir rytus nuo tu miestelių. Nors tos linijos pirmasai uždavins buvo sustabdyti karą, bet savaime suprantama, kad panašūs pasiūlymai sudaro kartų ir deryboms pagrindą. Curzono linija norėjo pailikti Lenkijos administracijoj neabejotinai lenkiškas sritis, o Lietuvai—neabejotinai lietuviškas žemes. Smul'kmenose šį linija ne visur atitiko etnografines ribas, bet jų palatinas pravedimas buvo paliktas konferencijai, kurioje pagal Curzoną turėjo dalyvauti: Sov. Rusija, Lenkija, Lietuva, Latvija ir Suomija. Estija toje Curzono notoje buvo nepaminėta, nes ji jau buvo padariusi taiką su Rusija ir ribas galutinai nustatčius. Vieną dieną vėliau (liepos 12) jau ir Lietuva pasirašė taikos sutartį su Rusija ir gavo truputį daugiau žemių, negu jų tektų pagal Curzono liniją. Liepos 12 d. sutartimi Rusija gana išmintingai pripažino Lietuvai etnografines ribas pagal žmonių kilmę ir religiją: kur katalikų daugumas—tai Lietuvai, kur pravoslavų daugumas—tai Rusijai. Tai buvo kartu ir kultūros bei civilizacijos riba, patenkinusi Lietuvos senus norus.

"Šia proga pravartu yra pastebėti, kad ne vien Lenkijai britai nepripažino Vilniaus okupacijos 1920 m., kaip neseniai Churchill pasakė. Bet tuo jie aiškiai pasisakė kartu su kitais alijantais, kad jie nepripažįsta Vilniaus ir Gardino Rusijai, o bevelija tuos du miestu palikti Lietuvos ribose. Šių faktų prisiminimas dar kartą patvirtina, kad Lietuvos kova ir nenuolaidumas Vilniaus klausimu turėjo labai platų tarptautinį pripažinimą.

"Jei Stalino valdžia būtų tikrai nuosirdi ir nuosekli, tai ji Curzono liniją taikytų ne vien Lenkijai, bet ir Lietuvai, atstatant abiejų šalių nepriklausomybę. Jei taip būtų, tai lietuviams gal netektų atsakyti dėti derybų pagrindan Curzono linija, nes ji neperdaug skiriasi nuo etnografinės lietuvių ribos rytuose."

LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRAS VEIKIA
Amerikos Lietuvių Taryba, vykdydama Pittsburgh'o konferencijos nutarimą, įsteigė Lietuvių Informacijos Centrą New Yorke. LIC pradėjo veikt gegužės 15-tą. Dėl jo įsteigimo savaitraštis "Amerika" rašo:

"Tai seniai laukta Amerikos lietuvių įstaiga. Prieš jos akis dideli uždaviniai. Apie jos tikslus, uždavinius ir veiklos sąlygas plačiau sužinosime gal netrukus. Šiuo metu tenka tik palinkėti, kad naujoji įstaiga pateisintų visus lūkesčius, kad ji būtų visais atžvilgiais naudinga mūsų šaliai—Amerikai ir mūsų tėvų žemei—Lietuvai. "Lietuvių Informacijų Centrai vadovauti yra kviečiami

KIEKVIENAM VOKIEČIUI PO ŽIURKĘ
"Vienybė" rašo:

"Hitlerio Voelkischer Beobachter praneša, kad dabar Vokietijoje esą aštuoniadesimt milijonų žiurkių.
"Dar visai neseniai Hitleris didžiavosi, kad Didžiąjame Reiche esą tiek pat milijonų vokiečių.
"Vadinasi, kiekvienam vokiečiui—po žiurkę.
"Įdomu."

25 METAI NUO ANTROSIOS LIETUVOS VALSTYBĖS KONFERENCIJOS

Pirmoji Lietuvių Konferencija buvo susirinkusi 1917 m. gruodžio 11 d. Vilniuje ir padėjusi pagrindą Lietuvos nepriklausomybei, be kitų darbų išrinkusi Lietuvos Valstybės Tarybą. Po nepriklausomybės paskelbimo vykstant svarbiems valstybės kūrimo darbams ir prieš akis esant svarbiam krašto vadavimo darbui norėta vėl turėti glaudesnę ryšį su krašto atstovais. Kadangi dėl vokiečių okupacijos nebuvo galima suorganizuoti normaliai renkamo seimo, tai nusistatyta, kad į konferenciją suvažiuos valstijų, apskričių ir miestų tarybų atstovai. Kadangi Vilnius buvo okupuotas, tai antrosios konferencijos atstovai 1919 m. vasario 16 d. suvažiavo į Kauną. Atvyko iš viso 187 savivaldybių atstovai: daktarai, juristai, inžinieriai, agronomai, vaistininkai, valdininkai, mokytojai, kunigai, studentai, karininkai, technikai savivaldybininkai laikraštinių, girininkai, pirkliai, ūkininkai, darbininkai, miestelėnai, mažazemiai, amatininkai. Pagal partijas buvo Lietuviai Krikščionių Demokratai 93 nariai, Nepartiniai Klubai 40, Social. Liaudininkų Demokratai 38 ir Tautos Pažangos—12. Konferencija tęsėsi šešėta dienų. Apsvarstyta daug svarbių besikiriančios valstybės klausimų. Įdomu, kaip jau tada buvo galingas lietuvių laisvės troškimas. Taip į konferenciją atsilankė lietuvių karininkų atstovai kalbėjo:

"Mūsų dega Tėvynės meilė. Jaunuliai kasdien šimtais plaukia. Jie tuojau priimami ir pulkus, gauna ginklus ir mokiniai Tėvynės ginti. Apygyvendinami bloguose butuose, nes vokiečiai mums užleidžia tuos butus, kurie jiems netinka. Neturi rūbų, batų... Žmogus atvyksta nuo arko, o mokyti nėra kam. Padėjimas sunkus... Visi nori eiti bolševikų vartyti iš Lietuvos. Mes netikime į vokiečių pagalbą, nes jie tik mūsų duoną valgo... Mes ne valandos ne norime pasilikti kazarmėse, kad tuojau

ėitume į kovą, bet mus paremkite ir visu apriūpinkite... Mes manome atstovų nutarimus paremti ginklu... Kas eis prieš Lietuvos nepriklausomybę ir laisvę, su tais kovosime...
Konferencijoje pasireiškė ir nemažų nuomonių skirtumų, bet taipgi ir stiprių balsų už visų vieningą darbą. Taip krikščionių demokratų atstovas Petrus Šauskas kalbėjo:

"Tuo metu, kada Lietuvos širdis Vilnių priešininkų rankose, kada Lietuva pasiryžo nusimesti nuo savo sprando svetimam jungą, dalis atstovų dėl siaurų partijos reikalų atsisakė dirbti konferencijoje. Mane rinko daugiausia darbininkai. Jie laukia parvažant tvirtu konferencijos žodžio dėl dvarų žemės ir tt. Gana buržuazijos prietarų, gana dumti akis darbininkams...
Kitas atstovas, darbininkas Brokas (krikščionių demokratų frakcijos) kalbėjo savo valsciaus vardu:

"Ūkininkai įsakė man: pasakyk valdžiai, kad visa duosim tėvynės reikalams, tegu tik ji sutartinai ir gerai dirba. Darbininkai sakė: be žemės nedirks sugrįžti. Mes ligi šiol dirbom svetimiems; į senatvę uždirbdavom krepšį ar lazda. Daugiau nenorim dirbt svetimiems. Lietuvos valstybė turi išklausty mūsų reikalavimų ir duot žemę. Išreikalauk laisvės tikėjimui ir mūsų tautai."
Konferencijoje ir buvo padaryta svarbių nutarimų, vedančių į žemės reformą ir kitus pagerinimus Lietuvos liaudžiai.

Pažymėtinas ir konferencijos metu padarytas ministerio pirmininko M. Sleževičiaus pranešimas. Kalbėdamas apie krašto gyvimo reikalus jis pabrėžė:

"Vokiečiai žadėjo duoti ginklą tik tada, jei V. Taryba ir Kabinetas raštu prizadės tų ginklų nevertoti kovai su bolševikais, iš kurių pusės mums labiausia gresia pavojus..."

Reikšmingas tuometinių Lietuvos priešų bendradarbiavimas. (LKFSB)

Juhu, Indija.—Gegužės 12-tą paskelbta, kad indų nacionalistų vado Mohandas Gandhi sveikata yra susilpnėjusi. Jis kenčia dėl mažakraujystės.

prof. E. Pakštis, puik. E. Grinius ir adv. K. R. Jurgėla. Tai asmenys, kuriais gali pasitikėti visa Amerikos lietuvių demokratinė visuomenė.
"Geriausio pasisekimo!"

PERANKSTYVAS KOMUNISTŲ DŽIAUGSMAS

"Tėvynė" rašo:

"Amerikos lietuvių komunistų lyderiai savo spaudoje jau net pro ašaras džiaugiasi, kad būk Lietuva būsianti atiduota Rusijai ir kad ją valdys komunistai. Bet visi keliai rodo, kad tas komunistų džiaugsmas galės būti lygiu džiaugsmu vaiklo glamonėjancio gražų miuol Burbulų, kuris bent kiek spustelėtas sprogsa ir išnyks. Mes taip manome todėl, kad zinome, jog Europos pokarinę susitvarkymą prižiūrės ir tvarkys ne vien Stalinas, o taipgi Anglija ir Amerika, kurios dar niekur oficialiai nepareišė, kad Lietuva bus atiduota Rusijos vergijon."

LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRAS VEIKIA

"Tai seniai laukta Amerikos lietuvių įstaiga. Prieš jos akis dideli uždaviniai. Apie jos tikslus, uždavinius ir veiklos sąlygas plačiau sužinosime gal netrukus. Šiuo metu tenka tik palinkėti, kad naujoji įstaiga pateisintų visus lūkesčius, kad ji būtų visais atžvilgiais naudinga mūsų šaliai—Amerikai ir mūsų tėvų žemei—Lietuvai. "Lietuvių Informacijų Centrai vadovauti yra kviečiami

AMERIKOS LIETUVIŲ INFORMACIJŲ CENTRĄ ĮSTEIGIANT

Žodis į Visuomenę

Lietuviai amerikiečiai!

Jau pereitais metais, per Pittsburgho konferenciją, buvo pabrėžtas reikalas steigti *Informacijos Centrą*.

Pravartu prisiminti, kad ir per pirmąjį pasaulinį karą lietuviai amerikiečiai buvo įkurę panašią įstaigą, kuri savo informacija ir nemulstama veikla begaliniai daug prisidėjo lietuvių tautos aspiracijoms teisingai nušviesti, bei naujai gimstantiai Lietuvos valstybei ant kojų atsisioti.

Ir vėl gyvename laikus, kai be tinkamai pastatytos informacijos, kad ir geriausias pastangos nesiduoda būti įvertinamos, net pilnumoje įgyvendinamos.

Vien savos spaudos maža. Saviesiems, pirmaisiai, skirta, lietuviškoji spauda plačios Amerikos visuomenės praktiškai nepasiekia.

Tuo pat metu, prieš plačiąją mūsų krašto visuomenę, jos lietuviškoji dalis, gali stoti su nepaprastiausiu rekordu.

Ne paskutiniaisiais į šį kraštą atkeliavę, lietuviai amerikiečiai, jau per kelias gcntkartes, visiškai sutapę su šio krašto gyvenimu, pilnateisiu piliečių sąlygose, su meile ir pasišventimu prisidėjo prie šio laisvojo krašto visokeriopų vertybių kūrimo.

Lietuviškosios ateivijos kultūrinis įnašas į šio krašto lobyną, toli-gražu nėra mažas. Tas įnašas darosi itin ryškus nepaprastų metų laikais, kaip kad pavyzdžiui šio antrojo pasaulinio visuelio metu.

Karo Pastangos ir Lietuviai

Pažakus priminti, kad tik Pearl Harbor tragedijai ištikus, visi lietuviai kilmės amerikiečiai, lenkyniaudami su likusiaja patrijotingąja Amerikos visuomenė, kaip vienas stėjo savos Tėvynės ginti.

Kas su ginklu rankoje pirmojo fronto ugnyje, kas su įrankiu karo pramonėje.

Tolydžiai skelbiami karo aukų pranešimai rodo, kad ne vienas lietuvis šiandien jau yra padėjęs galvą savo Zvaigždėtos Vėliavos šaukiamam.

Namie likusieji, vyrai ir moterys, niekieno neverčiami, metęsi pirkti karo bonus, kiti savanoriais stėjo ir tebestoja talkon Raudonajam Kryžiui ir kitoms karo pagelbinėms organizacijoms.

Dar kiti, aukoja savo kraują, kad ten fronte besikaunantieji reikalui ištikus, jo nepritrūktų.

Centro Uždavinys

Vadinasi, pirmas *Lithuanian American Information Center* uždavinys bus platus pasaulį informuoti apie lietuvius, apie lietuvių amerikiečių dedamas pastangas laimėti karą, apie jų nuopelnus kultūrinėje srityje ir, apskritai, jų gyvenimą šiame krašte.

Šiam tikslui atsielti, LAIC ieškos būdų išjungti į plačiąją Amerikos spaudą ir į radio tinklus. Lygiagrečiai, LAIC rūpintis leisti, ta ir kita tema, informaci-

slapta gabendavo knygas. Chicagoje 3131 S. Emerald gyvenčioji Agn. Gilienė atmena, kaip jį namuose sustodavo knygnešiai. Šie visi suminėteji jau atsiuntė savo atsiminimus iš slapto knygu gabenimo laikų. Ir visus kitus, kas žino, prašome surašyti ir atsiųsti adresu: Rev. J. Prunskis, 3230 S. Lituania Ave., Chicago 8. Ill.

AMERIKOJE YRA GYVŲ KNYGNEŠIŲ IR JŲ TALKININKŲ

slapta gabendavo knygas. Chicagoje 3131 S. Emerald gyvenčioji Agn. Gilienė atmena, kaip jį namuose sustodavo knygnešiai. Šie visi suminėteji jau atsiuntė savo atsiminimus iš slapto knygu gabenimo laikų. Ir visus kitus, kas žino, prašome surašyti ir atsiųsti adresu: Rev. J. Prunskis, 3230 S. Lituania Ave., Chicago 8. Ill.

1514 m. liepos 31 d. rusai atėmė iš lietuvių Smolenską.

Akmuo su Inkaru Ant Tremtinio Kapo

TARDYDAMI SVILINA KNYGNEŠIO KOJAS.—NAKTIS KĀPUOSE ŠU KNYGOMIS. —TRYS MĒNESIAI KALĒJIMO UŽ LIETUVISKĄ KALENDORIŲ. —PRO GELEŽIMI UŽPINTĄ LANGĄ PAMATĒ SENUS TĒVUS. —KRAUJAS IŠ BURNOS TROŠKIAME KALĒJIME. —TREMTINIO LAISKAI.—40 M. NUO PAVERTŲJŲ LAIMĒJIMO PRIĒS CARISTINĒ RUSIJĄ.

Kai Okupantų Knygomis Pečius Kūreno

Vargiai ar istorija žino daug tokių sunkių kovų, kokia buvo vedama lietuvių knygnešių prieš galingą okupantą—Rusiją, užgynusių spaudos laisvę. Lietuvos liaudis rado stiprių vadų ir užtarėjų. Vyskupas Valančius okupantų brukamas rusiškas raišes vadino piktvarlėmis, kurios išsižergusios ir lietuviams netinka. Savo diecezijos kunigų įsiai kasmet klausdavo, kiek parapijoje moka skaityti. Dėl to, vienas Dotnuvos knygnešis pasakojosi, kunigai ragino, kad kiek galint daugiau laikraščių ir knygų po kaimus būtų skleidžiama, gi tokie šie karštas lietuviškojo kaimo švietėjas, kaip kun. K. Katelė, persirengęs civiliniais drabužiais naktimis po kaimus važinėdavo, tikrindamas, egzaminuodamas, parodydamas, kaip kaimiečiai turi rašto mokytis. Buvo gi net tokių, kaip kun. M. Opulskis, kurs pasiuntė knygnešį A. Bataitį po kaimus, kad supirkinėtų rusiškomis raidėmis spausdintas knygas, maldaknyges, o žmonėms dalytų tikras lietuviškai slapta Prūsiose išleistas. Rusiškomis knygomis ilgą laiką Opulskis pečius kūreno, nors ir sumokėdamas po 30 kapekių už vieną, kad tik sunaikintų...

Degino Kojas ir Rykštes Grūdą ir nosi...

Caro žandarai uoliai gaudė draudžiamas lietuviškas knygas. Nektarį kuris iš jų apsimetęs už eidavo pas kaimietį pasiklausti, neva užmiršęs kokia šiandien diena. Jei tik tas išsitraukdavo lietuvišką kalendorių, tai jau—amen. Sugavę knygnešį Cieplinską rusai nusigabeno į Kražius ir norėdami išgauti, kam įsai knygas nešė, su policininkais jėga pastatė ant karštų plytos geležį. Knygnešis ėmė rėkti. Atbėgo asesorias tarnaitė, ji baisaus reginio sujudinta irgi pradėjo rėkti ir policininkai sustojo nežmoniški kankinę. Knygnešys Mockaitis taip pasakoja savo pergyvenimus tardant:

“Zandarai mane išvedė į kitą kambarį ir kaip imsi mušti, višaip kankinti, į nosies skruvines kišti rykštes—visą skruvinę: kraujas bėgo ne tik per nosį, bet ir per gerklę...”

Knygnešiu Tamošiūniui per tardymą ne tik kumštėmis daužė galvą, bet net revolverio koto kirtę ir dantis, kad tas kraujais apsiplė. Oi, daug priken-tėjo dėl lietuviškos knygos! Štai ką vienas pasakojosi pergyvenęs, kai jį žandarai pastebėjo:

“Man bebėgant pasigirdo vienas, antras šūvis, bet neklidė. Trečias pataikė man į kairę ranką. Kulka kiau iri perėjo. Kulkos, kaip bitės, aplink pradėjo žirsti. Bet aš stipri- nausi ir bėgau. Netoli Gargždų buvo kapi, aptverti neaukšta tvora. Aš skubiai įlindau į tuos kapus; naktis buvo tamsi; baimės neturėjau. Mano knygos įsmuko į kažkokio numirėlio kapą. Aš ir to nebijo- jau; jei galėčiau, tai ir aš pats gyvas į žemę iščiau, kad tik kareiviai manęs nesugautų. Bet mano laimei manęs nesuga- vo...”

Įvairūs Kaimiečių Nuotykių

Gudrūs ir ryžtingi buvo Lie- tuvos kaimiečiai. Kas galėtų pa- tikėti, kad jie net tais spaudos draudimo laikais galėtų Lietuvo- je įsitaistyti slaptą spaustuvėlę, o taip buvo. Pavyzdžiui, knygne- šys Neteckis buvo ištaisęs mažą spaustuvėlę peludėje, kur spaus- dindavo viršelius okupantams

apdumti... Knygnešys Bielinis net gi slaptą laikraštėlį buvo pra- dėjęs leisti, įsitaistęs slaptą spaustuvėlę pas miško sargą. Iš- spausdinti 300 egzempliorių rei- kėjo dirbti net porą savaitių, bet kiek džiaugsmo—savo išleistą laikraštį platinti. Buvo užsidegi- mo ir pasišventimo dėl lietuviš- koms knygos. Vienas Kavarsko apylinkės bėgnas, Juozas Mal- džius, tarnaudamas pas ūkinin- kus, trečdalis savo algos skirda- vo slaptoms lietuviškomis kny- goms, kurių kaimynams veltui iš- dalindavo. Švietimasi buvo taip pamėgęs, kad kalbėdavo:

— Mano žmona—knyga, vaikai—skaitymas.

Sunkūs Išgyvenimai Kalėjime

Lietuviai knygnešiai daug mei- lės parodė lietuviškai knygai. Sunkiausia būdavo tiems, ku- rie pakliūdavo į sargybinių, žan- darų rankas. Knygnešį Ant. Bui- bėną rusų policija paėmė sergan- tį, kankino, pasirgęs dar kurį lai- ką įsai mirė džiova. Knygne- šių organizatorius kun. P. Šilins- kis jaunas mirė džiova Rumšišky. Panevėžio apylinkėse uoliai dar- bavosi knygnešiai broliai Širven- skai. Vieną jų, Igną, buvo net iš- trėmę į Sibirą, bet grįžęs jis vistiek savo dirbo. Kartą jį kny- gas benešantį pastebėjo sargybi- niai, ėmė šaudyti ir vytiš. Ma- tydamas neišbėgsi, šoko į e- žerą ir prigirė. Jo gi brolis Jo- nas po kiek metų eidamas su kny- gomis sutiko žandarus. Ėmė bėgti. Zandarai jį mirtin nu- šovė. Jonas Jasėnas turėjo dve- jus metus sėdėti kalėjime, kad rado langus lietuviškomis raidė- mis spausdintu popieriu apkli- juotus, iš ko spėjo, kad jis skai- to draustus laikraščius. Vienas vyras tris mėnesius išsėdėjo Ra- seinių kalėjime už tai, kad rado lietuvišką kalendorių.

Knygnešį Laduką uždarė į ka- lėjimą. Kaip gi jam susopo šir- dį, kai jis pro geležimi užpin- tus langus pastebėjo du senuku pakely sėdinčius ir pažino, kad tai buvo jo tėvai. Pasikalbėti neleido, tik tėvai slapta prie lan- gelio prisielinę vieną žodį pra- tarė: “Paslėpėm”—iš to suprato, kad jų namuose nieko nerado. Apsivėrkė knygnešys žiūrėdamas į atsitolinančius senelius ir jaus- damas, kad paskutinį kartą juos mato.

Jaunas knygnešys I. Bitaitis Panevėžio kalėjime išbuvo 10 mėnesių. Kambarėlis buvo šal- tas, drėgnas, priplėkęs, mažutis,

žiemos laiku oras troškus, nes net gi slaptą atidaromas, vaikš- čioti visai nebuvo galima. Jau- nas knygnešys pajuto galvos so- pėjimą, pasirodė kraujas... Iš- tremtas į Tiflisą po metų mirė džiova.

Bet ne tos kančios knygnešių neatgrąšindavo nuo svarbaus darbo. Ne vienas, kaip tas J. Baranauskas, išėjęs iš kalėjimo, sakydavo:

“Tegul sodina, kiek tik norė- dami, aš vistiek nesiliausiu sa- vo dirbės!”

Baisiame Ištrėmime

Teisingai Tumas-Vaižgantas ya pasakęs: “Turty, rodos, nė vienas ne- susikrovė iš knygų kontraban- dos. Gyvybę gi, laisvę ir tē- vynę didžiūma jų prarasda- vo...” Kalvarijos Juška už vieną li- tuvišką maldaknygę buvo ištre- mas dvejus metus.

Ne vienas knygnešys, kaip, pa- vyzdžiui, J. Sakalauskas, girdėjo bausius okupantų žodžius:

“Kad nenorėjai būti kaip žmogus, tai dvėsk kaip šuva ištrėmime!”

Ir mirdavo... Knygnešij ka- pais kelias į Sibirą nužymėtas. Kad ir grįžo kuris, kaip, pavyz- džiui, Sikarevičius, tai kraujais spaudydamas ir mirė pusės am- žiaus nesulaukęs. Knygnešys Ū- dra ištrėmime Jakutų krašte iš- buvo trejus metus. Garsiojo knygnešio Bielinio brolis An- drius, kuriam į koją įsimitus bu- lo gangrena ir koją teko nu- pjauti, rusų buvo už knygas iš- tremtas į Vologdos guberniją, kur jis ir mirė. Draugai tremti- niai ant jo kapo pastatė akmens paminklą su iškaltu inkaru... vilties ženklų. Viltis išsipildė, pergale atėjo, bet dar reikėjo laukti, daug aukų.

Aukščiausiai minėtas knygnešys Ladukas iš ištrėmimo rašė:

“Tas neramas žvėris, pasiil- gimas, neduoda man ramumo. Jis yra kasdienis mano val- gis...”

O sužinojęs apie seno tėvo mirtį laiške guodėsi:

“Tėveli, dėlko palikai mane ištrėmime?! Verk Jaranske, verk tu, Kišmata (upė prie Ja- ransko), nes daug turi lašų...”

Kova dėl laisvo lietuviško žo- džio pareikalavo daug aukų. Iš pirmajame “Knygnešio” tome ap- rašytųjų—mirė (nušauti, kalėji- me ar ištrėmime)—11 žmonių, bu- vo suimta 57 žmonės. Prof. V. Biržiškis apskaičiavimu tik nuo 1889 iki 1896 m. teismo atsako- mybėn už slaptą spaudą buvo pa- traukta 373 asmenys, priteistos

EINA PAVASARIS

Toks švelnutis, toks mielas pavasaris eina. O tu, mano jaunatvė liūdna, kur eini? Ar sugrįš tavo rausvo saulėtekio dainos, vakarai, lyg taurė, mielo jausmo pilna?

Nesugrįš ji kaip kritusi ašara skruostan. O ir upė į kalną niekad netekės. Veltui paparčio žiedo visą naktį ieškosi— neradau ir aš jo, o ir tu netikėk...

Dar prašau—o atleisk mano sunkų klydimą tave myliu, mylėjau, mylėsiu, visvien. Iš manęs lai gyvenimas viską sau ima, tik lai skiria tave man vienintelę, vieną.

Kai švelnutis pavasaris žalią lapą išskleis, klosis žiedas prie žiedo ir vaisių atves, o atleisk mano sunkų klydimą, atleisk— koks nykus man gyvenimas bus be tavęs!

Toks gerutis, švelnus pavasaris eina. O tu, mano jaunatvė liūdna, kur eini? Nesugrįžta saulėtekis, skambančios dainos. Nesugrįžo. Negrįžta. Negrįš.

Petras Jocijus

KAIP SIŪSTI TREMTINIAMS SIUNTINIUS Į SIBIRĄ

Susisiekimas su ištremtaisiais į Sibirą labai apsinkintas. Nu- siųsti tremtiniams siuntinį į SSSR yra daugiau sunkumų, ne- gu nusiųsti per Raudonąjį Kry- žių siuntinius belaisviams į Vo- loketiją ir Japoniją, nes muitas ir persiuntimas į Rusiją yra bū- tų sunkesnis, kaip 11 svarų, brangus: kaštuoja dvigubai tiek, kaip patys daiktai. Pavyzdžiui, siunčiant į Rusiją už drabužius maito reikia mokėti 100% nuo kainos, taigi tiek, kiek drabužius perkant užmokama, už autu- vą maito imama 75% nuo kainos, už kojines—75% kainos, lovų užtie- salai ir staltiesės—75%, paten- tuotieji vaistai—25%, įrankiai mezginiams—30%, baltiniai—75%, laikrodžiai—100%. Už mai- tą yra nustatytos piniginės mui- sto normos: už saldinius—muito už svarą 55 ct., už svara sūrio maito 25ct., už svara riebalų mui- to 27 ct., už svara tualetinio mui- lo—muito 58 ct., už svara skal- bimui muilo—6 ct. Galima sių- sti pokelias, nedidėliais kaip 11 svarų. Praktiškai siuntimas taip atliekamas: (negalima siųsti se- nų, vartotų daiktų, bei šilko me- džiu). Taigi—reikia nueiti ir bet kokią didesnę krautuvę, iš- sirinkti norimus siųsti dalykus ir paprašyti, kad surašytų visus da-

lykus pažymint jų kainas. Vi- sus nupirktuosius dalykus supa- kuoti ir pasiųsti adresu: World Tourists, Inc., 1123 Broadway, New York 10, N. Y. Ant siun- čiamo pakelio pažymėti ir savo adresą. Žiūrėti, kad pakelis ne- būtų sunkesnis, kaip 11 svarų. Atskirame laiške pridėti iš par- duotuvės gautąjį sąrašą su kai- nomis, be to parašyti laiškelį, kur pažymėti, kad išsiuntėte jų var- du siuntinį, kurį prašote persių- sti tokiam tai žmogui į Sibirą, ar kitas Rusijos dalis (pridėti aiš- kiai parašytą adresą, kam siun- čiamu). New York siuntinį per- pakuoja, paruošdami tolimes- niam siuntimui ir užrašo reikia- mą adresą. Be to laiškelį rei- čiama paprašyti, kad atsiųstų są- skaitą—kiek turėsite mokėti mui- to ir persiuntimo išlaidų. Siun- tinius išsiunčiama tik tada, kai vi- sos išlaidos iš anksto apmokėtos. Paprastai siuntinys eina keletą mėnesių, paskiau beveik kita tiek laiko ima, kol gauni atvirlaiškį su parašu asmens, kuriam siun- titei, pranešančiu, kad siuntinį gavu. Galima iš anksto gauti smulkesnį nurodymų apie siun- timo išlaidas ir tt. aukščiaui nu- rodytu adresu pasiuntus atvir- laiškį ir paprašius informacijų.

Siuntinius į SSSR imasi persių- sti ne vien aukščiaui minėtoji fir- ma, bet ir Kousmichoff PM and Sons, 252 W. 55 St., New York, N. Y.

Kaip praktikoje viskas atrodė galima spręsti iš šio pavyzdžio: vienas kunigas neseniai iš Chi- cagos pasiuntė savo tremtinei motinai į Sibirą siuntinį, kuria- me buvo keletas skepetaičių, suk- nelių, kojinių, baltinių—viso už 15 dol. 46 ct. Muito ir persiun- timo išlaidų teko užmokėti 30 dol. 58 ct. Smulkiuosius išlaidos taip atrodė: muitas Rusijai 14 dol. 64 ct., firmai už patarnavi- mą—\$2.09, S. S. S. R. insurance—32 ct., už siuntinio inspekci- ją—1 dol. 65 ct., leidimas išsių- sti—1 dol. 50 ct., įpakavimas—1 dol. 50 ct., pervėžimas laivu 2 dol. 23 ct., prekių insurance per- vežant vandenimis—6 dol. 65 ct., taigi viso—muito ir persiuntimo išlaidų už keturių svarų siunti- nį į SSSR reikėjo užmokėti 30 dol. 58 ct. Nors tai nežmoniška- i daug, bet siunčiant pinigų tremti- niniams išmokama ne doleriais, o rubliais, kainos gi rubliais Ru- sijoje yra nepaprastai aukštos, kad tremtiniai už tokį pat pa- siųstą pinigų sumą mažai ką ga- li nusipirkti, ypač, kad ir gauti sunku (LKFSB).

1919 m. lapkričio 20 d. Lietu- viai sumušė bermontininkus ties Radviliškium.

IDOMIOS NAUDINGOS KNYGOS

Kiekvienam lietuviui verta įsigyti šias knygas:

AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ DARBAI

Išleido Kunigų Vienybė. Stambus formato, 352 puslapiai. Knyga padalinta į penkis skyrius apimančius Amerikos lietuvių parapijas, draugijas ir įstaigas, mokslo įstaigas (aukštesnes ir parapijines mokyklas), spaudą ir įžymių veikėjų-veteranų biografijas. Knyga iliustruota 40 paveikslų. Knygos kaina—kietais viršeliais \$3.00, paprastais aptaisais \$2.00.

SPARNUOTI LIETUVIAI—DARIUS IR GIRĖNAS

Parašė P. Jurgėla. Turinys: Dariaus ir Girėno gyvenimo ir veikimo apžvalga. Skridimas per Atlantą. Soldino miško paslaptis. Žygio atgarsiai pasauly. Dariaus ir Girėno nuopelnai aviacijai ir mūsų tautai. Poezija apie Lietuvai. Skridimo rėmėjai ir rėmėjų komitetai. 384 puslapiai su 86 paveikslais; tvirti viršeliai. Kaina \$1.50.

KATEKIZMAS Anglų ir Lietuvių Kalbose

Parašė kun. J. Duffy, vertė kun. J. K. Miliauskas. Ketvirtoji laida. Kadangi mūsų švietimo vaikų dalis gimtosios kalbos nemoka, tad mokytojams bei mokytojoms prisieima tikėjimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalbose. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Vienas puslapis anglų kalba, kitas—lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvučiai. Kaina: 20c. už vieną; 15c. perkant 5 ar daugiau.

NUSISYPSOK!

Surašė J. K. M. Tai yra puiki, rinkinių juokų knyga. Ją nusipirkę nesigailėsite, nes tai retenių mūsų kalboje. Nepamirškite, kad tai ne vienam skaitymui tokia knyga su tokiais juokingais nupasakojimais. Pakartotinai teks tą knygą susisiekti ir iš naujo skaityti. Atspausdinta ant puikiausio popierio ir įrišta gražiais aparais. Jų randasi 160 įvairių įvairių juokų, 150 didelių puslapių. Iki šiol buvo par- duodama po \$1.00, dabar beveik visu trečdaliu nupiginta ir parsiduoda tik už 70 centų.

SIBIRO ISTREMIME IR BOLŠEVIKŲ KALĒJIME. Parašė Juozas Prunskis. Kaina 10 centų.

VALGIŲ GAMINIMAS IR NAMŲ PRIZIŪREJIMAS

Seimininkės! Jeigu jūs norite gaminti gerus valgius, gėrimus ir gerai šeiminkauti, įsigykite šią knygą. Šioj knygoj yra nurodymai, kaip pagaminti visokias sriubas, mėsas, daržoves, kiaušinienes, pyragus ir pragaičius, pajus ir pudingus, žuvis, duonas, konservas, prezarvus, paukštienas, prieskonius; kaip pagaminti vyną ir midų; ir kiti naudingi paaiškinimai. Kaina \$1.00

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU?

Tai yra labai naudinga knygtė, kuri daug padės tiems, kurie ruošiasi gauti Amerikos pilietybės antruosius popierius. Joje yra trumpai suglausti klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbose. Knygtė mažo formato. Gali moters ją įsidėti į ridikulį (pocketbook). Didelės raidės, spauda aiški.

SCENŲS (TEATRO) VEIKALAI

(Parašyti kun. J. K. Miliausko)

Dainų ir Juokų Jomarkas

Farsas viename akte. Veikalas kupinas rinkinių juokų, nepaprastų špou ir žavėjančių dainų. Vaidinamas gyvas ir begalo juokingas. Vaidina septyni asmenys, pritariant vyrų chorui. Užima visą valandą suvaldinti. Kaina 40c.; imant nemažiau kai 8 egzempliorius—25c.

Komedijos

1. Ponas Tūzas ir Ponas Arbūzas. Trumpas, bet labai juokingas veikalėlis, at- vaizduojantis šių laikų keliaujančių pardavėjų gudrumą, kuriam kartais būna klidė. Suvaldinamas į penkis minutes. Vaidinime dalyvauja trys asmenys.
2. Abraomas ir Raulas. Ši žydu scenoje visuomet yra juokų. Šis dialogas yra nepaprastai juokingas. Suvaldinti užima septynias minutes.
3. Supradantas ir Jo Gengė. Veikalėlis atvaizduoja du skirtingų darbininkų tipų. Jų “darbu” scenoje, tai tikrai reikia kvatotis. Suvaldinti galima į dešimt minučių. Vaidina trys asmenys.
Visos trys komedijos išspausdintos vienoj knygtėj. Kaina 35 centai; imant nema- žiau kai 4 egzempliorius—25c.

Amerikos Kaimo Mokykla

Farsas viename akte. Tai veikalas pilnas puikiausiu juokų, gyvų dainų ir ne- tikėtų špou. Nuo pat veikalo pradžios iki pabaigai tik juokis, juokis ir juokis... Tokia mokykla tesaranda tik pakykto vaiko vaizduotėje, todėl ir vadinam šį veikalą farsu. Vaidinimas užima visą valandą. Vaidintojų septyneta. Kaina 45c.; imant nemažiau kai 8 egzempliorius—30c.

Kreipkitės į

“GARSO” ADMINISTRACIJĄ

73 E. South St. (P. O. Box 32) Wilkes-Barre, Penna.

K. J. PRUNSKIS

1919 m. vasario 13 d. rusai puo- lė Alytų. Žuvo pirmasai kari- ninkas Juozapavičius.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)

Laiškai siųsti: P. O. Box 32, Phone: Wilkes-Barre 8-4711 73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

PILDOMASIS KOMITETAS

Kun. J. Švagžys, Dvasios Vadas, 20 Webster St., Brockton, Mass. L. Simutis, Prezidentas, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill. J. Vaičiūnis, Vice Prezidentas, 213 Ferdinand St., Scranton, Pa. W. T. Kvetkas, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa. J. Yonakas, Iždininkas, 57 Church St., Pittston, Pa. P. Karasauskas, Iždo Glob., 13 Garrahan Ave., Lyndwood, W. B., Pa. V. Abramaitis, Iždo Globėjas, 113 Patterson St., Tamaqua, Pa. Dr. A. Rakauskas, 73 E. South St., P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA

1. Adv. J. J. Grish, 4631 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. 2. J. Purickis, P. O. Box 387, Forest City, Pa. 3. Antanas Agurkis, 93 Russell St., Edwardsville, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

1. Ant. F. Knežys, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. 2. Matas J. Kvietkus, 503 So. Grant St., Wilkes-Barre, Pa. 3. Jurgis Tumasonis, 222 So. Ninth St., Brooklyn, N. Y.

TEISMO KOMISIJA

1. Pranas Rakauskas, 171 Crary Ave., Binghamton, N. Y. 2. Ona Barkauskienė, 62 Lawlor St., Waterbury, Conn. 3. Antanas Stočkūnas, 99 Carroll St., Pittston, Pa.

SVIETIMO KOMISIJA

1. Kun. Pr. Juras, 94 Bradford St., Lawrence, Mass. 2. Leokadija Zemaitytė, 1419 N. Main Avenue, Scranton, Pa. 3. Komp. Aleksandras Aleksis, 76 Center St., Waterbury, Conn. 4. J. Puodžiūnas, 23 Mill Street, Pittston, Pa. 5. Bronė Mičiūnienė, 74 Belden St., New Britain, Conn.

LABDARYBĖS KOMISIJA

1. Pr. Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa. 2. Ona Barkauskienė, P. O. Box 19, Forest City, Pa. 3. Julė Salasėvičienė, 16020 Nelamere Ave., E. Cleveland, 12, Ohio

JAUNIMO KOMISIJA

1. Jurgis Venslovas, 1267 E. 82nd St., Cleveland, Ohio 2. Pranas Katilius, 51 Capitol Avenue, Hartford, Conn. 3. Kun. Ed. Gradeckis, 339 Green St., New Haven, Conn. 4. Edvinas Jasaitis, 221 N. Main St., Pittston, Pa. 5. Genovaitė Kupšaitė, 28 Penn Street, Kingston, Pa.

LRKSA CONN. APSKRITIES KUOPŲ ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMO PROTOKOLAS

Metinis Conn. apskrities kuopų atstovų suvažiavimas įvyko spalio 24, 1943, šv. Andriejaus parapijos svetainėje, New Britain, Conn.

2:00 P. M. pirmininkas Pijus Poškus oficialiai atidarė susirinkimą malda. Po to pasveikino susirinkusius atstovus ir svečius.

Kun. Juozas Matutis, šv. Andriejaus parapijos vikaras irgi pratarė keletą žodžių, sveikindamas atstovus ir svečius. Pagyrė organizacijos darbus ir palinkėjo pasisekimo. Negaledamas dalyvaut, klebonas Pankus prisiegti savo linkėjimus per kun. Matutį.

Iššaukus apskrities valdybą, pasirodė, kad dvasios vadas prel. J. J. Ambotas ir vice pirm. Aldona Bukauskas nedalyvauja; taipgi ir organizatoriai Pranas Katilius ir kun. Jonas Kripas nedalyvavo.

Buvo įnešta ir nutarta, kad apskrities valdyba vestų sesijas. Anelė Jenušaitienė buvo išrinkta vice pirm. vieton. Taipgi nutarta suteikt svečiams sprendžiamą balsą.

Sekė šaukimas kuopų atstovų, priėmimas mandatų, įnešimų ir statistikų blankų. Šios kuopos prisiegti atstovus: 11 kp. Waterbury—Magdalena Karinauskienė, Anelė Vasiliauskienė; 89 kp. Hartford—Veronika Petraitienė, Albinas Arman, Valerija J. Kaunietytė; 91 kp. Waterbury—Juozas Berotas, Anelė Jenušaitienė, Ona Barkauskienė; 109 kp. New Britain—Mykolas Nevulis, Bronislova Mičiūnienė, Antanas Mičiūnas, Juozas Prabulis, Pijus Poškus, Boleslovas Šilingas, Jonas Žukauskas.

Viso iš keturių kuopų dalyvauja penkiolika atstovų. Susirinkime dalyvauja vienas svečias, būtent, Stasys Šrupša iš Hartford, Conn.

B. Mičiūnienė ir S. Šrupša išrinkti mandatų ir įnešimų komisijon; reporterė Anelė Jenušaitienė; tvarkdarys—Antanas Mičiūnas.

Sekė skaitymas protokolo iš Užsirašykite Amerikos LIETUVIŲ NAUJIENAS

Mėnesinis žurnalas, 28 puslapių, pavelsluotas ir daug skelbimų. Kaina \$1.00 metams. Adresas: LIETUVIŲ NAUJIENOS 332 N. 6th St., Philadelphia 6, Pa.

pereito suvažiavimo. Protokolas priimtas, kaip skaitytas.

Apskrities valdybos nariai išdavė savo raportus iš pereitų metų veikimo.

Pirmininkas Pijus Poškus pareiškė, kad jam paskirtas pareigas atlikti ir kur reikėjo dirbti Susivienymo naudai. Raportas priimtas.

Vice pirm. Aldona Bukauskas nedalyvavo ir raporto neprisiuntė.

Raštininkė Valerija Kaunietytė išduodama raportą, pareiškė, kad protokolą surašė ir laiškais susirašinėjo, kur tik reikėjo apskrities reikaluose. Raportas priimtas.

Iždininko Raportas

PAJAMOS Senas balansas \$142.96 Nuosimtis 2.98

Viso pajamų \$145.94

ISLAIDOS

A. P. Krikščionas, naujų narių priėmimas \$ 1.50 Raštininkės alga, kelionės ir kitos išlaidos 12.00 Vice pirm., kelionės išlaidos 1.00 Iždin., kelionės išlaidos 1.00 M. Astrauskienė, vašinimas 5.00 A. J. Kaunietis, telefonas ir stamps .86 Pirmin., kelionės išlaidos .50 P. Poška, naujų narių priėmimas 2.00

Viso išlaidų \$ 23.86 Pajamų \$145.94 Išlaidų 23.86

Naujas balansas \$122.08

Iždininko raportas priimtas. Organizatoriai Pranas Katilius ir kun. Jonas Kripas nedalyvavo ir savo raportų neprisiuntė. Buvo pageidavimas, kad raštininkė parašytų Pranui Katiliui laiškelį pakviessdama dalyvauti ir priduoti raportą.

Sekė laišku skaitymas. Laiškas iš New Haven, Conn., buvo skaitytas, bet dėl neišskumo nepriimtas.

A. P. Krikščionas iš Washington Depot prisiuntė apskričiai linkėjimus pasisekimo ir apgailėstavo, kad dėl labai svarbių reikalų kuopa negalėjo šį sykį pasiųsti atstovų, bet ragina, kad apskritis pirtų kaip galint daugiausia War Bonds, Laiškas priimtas.

Marianopolio Kolegija, Thompson, Conn., prisiuntė laišką, kviesdama į jų Kolegijos Rėmėjų seimą, kuris įvyko spalio 31,

"GARSO" IŠVAŽIAVIMAS BUS LIEPOS 15-TĄ

Metinis "Garso" išvažiavimas bus liepos 15, 1944, Sans Sauci parke.

Kartu yra rengiamas didelis U. S. karo bonų ir ženklelių išleidimas. Bus net 7 dovanos, būtent: pirma dovana—50 dolerių vertės U. S. karo bonas; antra dovana—25 dol. vertės U. S. karo bonas; trečia dovana—25 dol. karo bonas; ketvirta dovana—10 dolerių vertės karo ženklelių ir trys dovanos po 5 dolerius karo ženklelių. Kuopų viršininkai ir visi

nariai prašomi į talką. Kurie negalėsite asmeniai dalyvauti išvažiavime, paremkite "Garso" išgydami dovanų įamėjimo tikietų ir platinant juos tarp narių ir pašaliečių.

Kitos Wyoming Klonio lietuvių organizacijos ir draugijos prašomos liepos 15-tą jokių pramogų nerengti, o visi rengkitės dalyvauti ir linksmai laiką praleisti "Garso" išvažiavime Sans Souci Parke.

LAUKIAMOS PUKIOS VESTUVĖS

Karininkas Antanas Pečiukevičius

1943. Poni B. Mičiūnienė buvo vienbalsiai išrinkta dalyvaut seime ir apskritis paskyrė \$25.00 kolegijos naudai.

Albinas Arman išdavė smulkmėnišką raportą iš trilypės gegužinės, kuri įvyko Hartford, Conn.

PAJAMOS

Laimėjimas \$47.55 Prie durų 30.75 Valgiai 40.55

Viso pajamų \$118.85

ISLAIDOS

Išlaidos \$63.30 10% kuopoms 10.55 Viso išlaidų \$73.85

Pajamų \$118.85 Išlaidų 73.85

Pelnas \$45.00

Paskirsčius kiekviena apskritis gavo po 15 dolerių. Raportas priimtas rankų plojimu.

Poni B. Mičiūnienė įnešė paskirto praturk ir dalyvaut Mišparuose, pasimelsti už mūsų visus jaunuolius, kurie už mus kariauja. Priimta vienbalsiai.

Po praturk sesija atnaujinta 4:00 P. M.

Buvo daug kalbama apie War Bond pirkimą. Kadangi neseniai pirkom, tas dalykas atidėtas toliau.

1944 metų trilypinė gegužinė palikta apskrities valdybos nuožūrai.

Buvo kalbama apie pakeitimą vašinimų po susirinkimų, bet po diskusijų palikta po senovei.

Valdyba, atstovai ir svečiai sukalbėjo maldą už amžiną atilį Šopienės sielą, kuri buvo mūsų narė ir nario Prano Šopio žmona.

Buvo daug kalbama apie reikalingą sukaštą kitą pusmetinį suvažiavimą, bet po diskusijų nutarta turėti priešėiminį suvažiavimą.

Sekė valdybos rinkimas. Vienbalsiai išrinkti: pirm. Pijus Poškus, vice pirm. Anelė Jenušaitienė, rašt. Valerija J. Kaunietytė, iždin. Juozas Bernotas, organizatoriai Antanas Mičiūnas ir Pranas Katilius.

Waterburio kuopos užkvietė kitą suvažiavimą laikyti jų kolonijoj. Kvietimas priimtas.

Susirinkimas uždarytas 5:00 P. M. malda, kurią atkalbėjo pirmininkas Pijus Poškus. Po susirinkimo buvo užkandžiai.

P. L. Poškus, pirmininkas Valerija J. Kaunietytė, rašt.

SVARBUS CONNECTICUT APSKRITIES KUOPOMS PRANEŠIMAS

Pirm ateinančio seimo buvo numatyta turėti priešėiminis Conn. apskrities kuopų atstovų suvažiavimas, kuris taipgi bus ir pusmetinis. Šis suvažiavimas įvyks birželio (June) 4, 1944, Waterbury, Conn. Šv. Juozapo parapijos svetainėje. Susirinkimas prasidės 1:30 P. M. lygiai. Tad raginame visas kuopas atsist delegatų kuo skaitlingiausia ir priduoti įnešimų organizacijos reikalams gerinti.

Pijus Poškus, pirmininkas Valerija J. Kaunietytė, rašt.

1919 m. balandžio 4 d. išrinktas pirmas Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona.

NAMINIS FRONTAS

Aštuonios Anksčiau Racionuotos Daržovės Dabar Liuosos Nuo Taškų

Aštuonios racionuotos daržovės įtrauktos į laisvo, nuo taškų konservuoto maisto sąrašą balandžio 3 d. iki birželio 3 d. laikotarpiui, pareiškė kaimų administratorius Chester Bowles.

Tai buvo padaryta todėl, kad norima turimus išteklius sandėliuose išskirstyti vartotojams, kad sudaryti vietą naujems produktams. Manoma, kad kai tik senieji ištekliai bus suvartoti taškų skaičius konservuotam maistui bus vėl atstatytas.

Naujieji, laisvi nuo taškų, produktai yra: tomato, kukuruza, asparagus, burokai, žalieji lapuočiai, spinatai, skardinės juodieji žirniukai ir garbanzos pupos. Kitas maistas, kuriam numušta taškų vertė: spagheti padažas, sriubos, vynuogių ir tomato prezervai, obuolių, vynuogių, allyvų marmeladas, kepejo marmeladas ir vaisių sviestas.

Valgiai kuriems taškų vertė padidinta: cranberries ir cranberry košė, tomato sunka didelėse skardinėse, skardinėse ar buteliuose sausos pupelės (išskiriant sojo pupeles, juodąsias ir garbanzos), tomato catsup'as,

Chili padažas, aviečių ir braškių uogienės.

Kaimų Administratorius Bowles, paskelbdamas naujasias taškų vertes, pareiškė: "Žinau, kad žmonės stebisi, kodėl mes nuolat mažiname taškų vertę kai kurioms daržovėms per paskutinius kelis mėnesius ir, tuo pat metu, pakartotinai sakome, kad taškų vertė šiais metais vėliau turės būti pakelta.

"Trumpai, štai priežastys: skardinėse vaisių ir daržovių išteklių, išsilikę nuo praėjusių metų, turi būti suvartoti, kad sudaryti vietą naujems ištekliams. Tai netik kad paliuosuos sandėlius naujems ištekliams, bet taip pat padrąsins gamintojus pristatyti šviežio maisto tiek daug kiek galima.

"Kada bus atsikratyta 1943 metų išteklių daugumai maisto taškų vertė turės būti atstatyta, kai kuriam pakelta. Dabartinė žemų taškų vertė konservuotoms daržovėms gali būti palyginta su senovišku metų-pabaigos išpardavimu. Kada užsigulėjusios prekės išnyks, aukštesnės "taškų kainos" bus atstatytos, kad išskirstyti lygiai per visą ateinančią žiemą.

OWI

L. R. K. S. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

EDWARDSVILLE, Pa.—1 kuopos susirinkimas bus gegužės 21-mą dieną tuoj po sumos šv. Marijos parapijos svetainėje.

FOREST CITY, Pa.—5-tos kuopos susirinkimas bus gegužės 21-mą dieną tuoj po sumai šv. Antano parapijos svetainėje.

WILKES-BARRE, Pa.—17 kuopos susirinkimas bus gegužės 21-mą dieną tuoj po pamaldų parapijos salėj.

LEWISTON, Me.—26-tos kuopos susirinkimas bus gegužės 21-mą dieną 2 val. po pietų šv. Baltramiejaus draugijos salėj. Visi nariai malonėkite susirinkti.

MAHANOY CITY, Pa.—31 kp. susirinkimas bus gegužės 21-mą dieną parapijos salėj. Pradžia tuoj po sumos.

EYNON, Penna.—42-ros kuopos susirinkimas bus gegužės 21-mą dieną tuoj po sumos parapijos salėj.

SUGAR NOTCH, Pa.—46 kuopos susirinkimas bus gegužės 21-mą dieną šv. Petro ir Povilo parapijos salėje, 12 P. M.

BRESLAU, Pa.—56-tos kuopos susirinkimas bus gegužės 21-mą dieną 2 val. po piet pas kuopos sekretorių.

EXETER BORO, Pa.—57 kuopos susirinkimas bus gegužės 21-mą dieną 1 val. po pietų Kazio Mikučionio namuose, 136 Penn Ave., Exeter, Pa.

DURYEA, Pa.—61-mos kuopos susirinkimas bus gegužės 21-mą dieną tuoj po sumos bažnytinėje svetainėje.

SHEBOYGAN, Wis.—62 kuopos susirinkimas bus gegužės 21-mą dieną bažnytinėje svetainėje po pirmų mišių.

ASHLEY, Pa.—69-tos kuopos susirinkimas bus gegužės 21-mą dieną 2 val. po pietų pas raštininką J. Šupšinską, 43 Cooke St., Ashley, Pa.

WANAMIE, Pa.—75-tos kuopos susirinkimas bus gegužės 21-mą dieną tuoj po sumos bažnytinėje salėj.

SWOYERVILLE, Pa.—77 kp. susirinkimas bus gegužės 21-mą dieną 2 val. po pietų, paprastoji vietoj.

NEW YORK, N. Y.—106 kuopos susirinkimas bus gegužės 21-mą dieną Aušros Vartų parapijos salėj po pamaldų (sumos).

NANTICOKE, Pa.—114 kuopos susirinkimas bus gegužės 21-mą dieną parapijos svetainėje, tuojau po pamaldų.

BURLINGTON, N. J.—120 kp. susirinkimas bus gegužės 21-mą dieną tuoj po sumai, kviečiami visi nariai atsilankyti.

COALDALE, Pa.—126 kuopos susirinkimas bus gegužės 21-mą dieną.

ST. CLAIR, Pa.—130-tos kuopos susirinkimas bus gegužės 21-mą dieną tuoj po mišių paprastoji vietoj.

E. VANDERGRIFT, Pa.—133 kp. susirinkimas bus gegužės 21-mą dieną paprastoji vietoj ir paprastu laiku.

LEE PARK, Wilkes-Barre, Pa.—153 susirinkimas bus gegužės 21-mą dieną 2 val. po pietų, pas kuopos sekretorių J. Mažeiką, 93 Oxford St., Lee Park.

CHARLEROI, Pa.—156 kuopos

susirinkimas bus gegužės 21-mą dieną 1 val. po pietų Lietuvių Klubu rūmuose, 1111 Meadow Avenue.

INDIANA HARBOR, Ind.—176 kp. susirinkimas bus gegužės 21-mą dieną tuoj po sumos, Bažnytinėje svetainėje, 3901 Fir St. Malonėkite visi nariai sueti.

PITTSSTON, Pa.—183-tos kuopos susirinkimas bus gegužės 21-mą dieną paprastoji vietoj, po sumai.

FRACKVILLE, Pa.—187 kuopos susirinkimas bus gegužės 21-mą dieną pas kuopos raštininką J. Bankietą, tuoj po sumai.

INKERMAN, Pa.—194 kuopos susirinkimas bus gegužės 21-mą dieną 12:30 val. po pietų, Lamsargienės svetainėj, 15 Chestnut St.

CHICAGO Heights, Ill.—202 kp. susirinkimas bus gegužės 21-mą dieną 1 val. po pietų šv. Kryžiaus parapijos mokyklos kambary.

PLAINS, Penna.—212-tos kuopos susirinkimas bus gegužės 21-mą dieną parapijos svetainėj, tuoj po pamaldų.

Port Washington, Wis.—227 kp. susirinkimas bus gegužės 21-mą dieną po sumos šv. Ambrazėjaus pabažnytinėje svetainėje.

WARRIOR RUN, Pa.—238 kp. susirinkimas bus gegužės 21-mą dieną 1 val. po pietų Petro Sabaliausko namuose, 507 Orchard St., Warrior Run, Pa.

WYOMING, Pa.—244 kuopos susirinkimas bus gegužės 21-mą dieną 2 val. po pietų pas J. Čičauską, 127 E. 6th St., Wyoming.

SCHENECTADY, N. Y.—245 kp. susirinkimas bus gegužės 21-mą dieną tuoj po sumos šv. Kryžiaus parapijos svetainėj.

SIMPSON, Pa.—271-mos kuopos susirinkimas bus gegužės 21-mą dieną 2 val. po pietų Igno Stungio salėj.

BLISSVILLE, L. I., N. Y.—277 kp. susirinkimas bus gegužės 21-mą dieną tuoj po sumos Ašimainymo Viespaties parapijos svetainėje, 64-25 Perry Ave., Maspeth, L. I., N. Y.

PORT CARBON, Pa.—282 kuopos susirinkimas bus gegužės 21-mą dieną 2 val. po pietų Simono Stočkūno namuose.

KORN KREST, Pa.—292 kuopos susirinkimas bus gegužės 21-mą dieną 2 val. po pietų pas Gabr. Dirse, 47 High St. Visi nariai dalyvaukit ir naujai atsiveskit.

SCRANTON, Pa.—300 kuopos susirinkimas bus gegužės 21-mą dieną tuojau po sumos pabažnytiniam kambary.

DANBURY, Conn.—304 kuopos susirinkimas bus gegužės 21-mą dieną pirmininko namuose, 43 State Street, Danbury, Conn.

ATSISAUKIMAS

Connecticut Valstybės Lietuvius ir Organizacijas

Amerikos Lietuvių Taryba prašė ir įgaliojo Waterburio A. L. Tarybos skyrių rūpintis sušaukti Connecticut valstybės lietuvių konferenciją.

Kvietimą Waterburio Lietuvių Taryba priėmė ir šiuo skelbia, kad Connecticut Lietuvių Konferencija įvyks 1944 m. gegužės (May) 28 d. šv. Juozapo mokyklos Auditorijoje, Waterbury, Ct.

Konferencijos pradžia 2:30 val. popiet.

Prašome skubiai susirūpinti šia konferencija. Visi klubai, kuopos, draugijos ir šiaip visuomeniškos organizacijos kviečiamos dalyvauti konferencijoje.

Delegatus reikia rinkti po du (2) nuo organizacijos iki 25 narių. Didesnės organizacijos gali rinkti ir daugiau delegatų.

Taipgi kviečiame dalyvauti pavienius visuomenės veikėjus, profesionalus ir biznieriūs.

Taipgi prašome sukelti kiek galima daugiau pinigų Amerikos Lietuvių Tarybos darbams paremti.

Konferencijos Tikslas

1. Stipriau susiorganizuoti ir sėkmingesni karo rėmimą skubnesnei pergalėi užtikrinti.

2. Mūsų žodis bus daug tvirtesnis, jei visas Jėgas sujungsimė ir krūvą už Lietuvos nepriklausomybę atsteigimė.

3. Paminėti Lietuvių spaudos laisvės atgavimo 40 metų sukaktį.

4. Paminėti Lietuvos Steigiamojo seimo 24 metų sukaktį ir dar stipriau užakcentuoti Amerikos lietuvių siekimą atstatyti ant demokratinį pamatų laisvą nepriklausomą Lietuvą.

5. Paminėti Klaipėdos konvencijos pasirašymo 20 metų sukaktį.

Svečiai kalbėtojai bus pulk. Kazys Grinius ir redaktorius Juozas B. Laučka, abu iš New Yorko.

Vietų veikėjai esate prašomi paraginti savo organizacijas ir veikėjus dalyvauti šioje svarbioje konferencijoje.

Kvietimo Komitetas: A. J. Aleksis, A. Lazdauskas, T. Matas, A. G. Orantąs, A. E. Petrauskaitė, M. Zailskaitė, P. Jokubauskas, Dr. P. Vileišis.

Siaurinama Karininkų Lavinimo Programa

Karo Departamentas paskelbė, kad patenkimas skubų jaunesniųjų karininkų pareikalavimui smarkiai mažėjant reikalavimui karininkų kandidatų mokyklų programai, jungtinėse Valstybės šį rudenį veiks nedaugiau kaip 11 mokyklų iš anksčiau buvusių 26.

Kada buvo pasiektas aukščiausias šios programos taškas, t. y. 1942 m. gruodžio mėnesį, daugiau kaip 23,000 įsirašusiųjų karininkų kandidatų baigė mokyklas. Nuo tada mėnesinis baigiančiųjų skaičius nuolat mažėjo ir dabar siekia 2,500. Iš keturių mokyklų buvusių užjūriuose, tebeveikia tikait viena Australijoje.

1617 m. prasideda Antrasis Švedų karas, kurį veda Gustavas Adolfas.

UŽKIETĖJE VIDURIAI? Kramtykit Šią Gumą!

Kuomet nevieklūs žarnos atima energija, ima galva skaudėti ir susirginti, nenaudokite smarkių liucosčių. Vietoj to, pakramtykite primnų, mėty-skonio FEEN-A-MINT, kramtoma guma paliuosuojanti vidurius švelniai ir tikrai. Kramtoma FEEN-A-MINT, Mokslas sako, suteikia jums vidurius liuosuojančius vaistus efektingiausiųjų jų formoj. Pakramdykite FEEN-A-MINT šį vakarą—jauisitės geriau rytoj. Gausus šeimai didumo 10c. Naudokite tik pagal nurodymus ant pakelio.

REACTIONS IN LITHUANIA TO NAZI MOBILIZATION MEASURES

Nazi efforts to intimidate Lithuanians into obeying the German mobilization orders in the summer of 1943 ended in complete failure, as had also been true several months earlier in the case of the Nazi-planned Lithuanian Legion.

From the outset, the watchword of the Lithuanian underground has been that no Lithuanian should leave the country through voluntary registration with the Germans. "We fight for our own cause... Let us save our forces for the coming struggle, for our nation freedom and a better future for mankind," reads one of the appeals distributed by the Lithuanian patriots. With insignificant exceptions, the Lithuanian people adhered to this policy and refused to register.

1. Parents who were arrested by the Nazis in reprisal for the failure of their sons to heed the mobilization orders proved to be determined to undergo any suffering if the welfare of their children so demanded. "Of what use is it for the Germans to deport me from my homeland?... Life for me, an old man, is not worth much in any case. I can only hope for a better future for my children," expressed the typical reaction of such parents.

2. It is known that three Germans, two of whom were officials from Kaunas, were shot in the town of Ariogala on the day following the Nazi Razzia raid on that locality on June 10, 1943.

3. Barbarous execution of Lithuanian patriots who had been imprisoned in concentration camps, because of their refusal to sign Nazi-dictated statements and to enlist "voluntarily" for labor in Germany, failed to induce the other prisoners to give in to the Nazis. They too preferred to face death or an unknown fate rather than sign such false statements.

4. Even police officials of Baltic nationality are not spared when mass arrests and deportations are underway. Not only the Lithuanians, but also the Latvian and Estonian police officials, who were brought into Lithuania by the Nazis, are suspected of cooperating with the local population in their evasion of the mobilization orders. Many Lithuanian police officials are known to have been deported during the mass removal of the inhabitants of Švenčionys, many were arrested in other localities. After the Švenčionys deportation, one Estonian officer and four soldiers were arrested by the Nazis because of their alleged sympathy for the local inhabitants.

5. Nazi efforts to influence the Lithuanians by attempting to restore the former Lithuanian organization *Saulių Sąjunga* have also been without success, according to the latest reports. Although the Nazis continue their endeavors in this direction, the plan is bound to be a complete failure. The appearance of a new Lithuanian underground paper, *Lietuvos Laisvės Tritis* (The Bugle of Lithuanian Freedom), is a reaction against the Nazi efforts to revive the *Saulių Sąjunga* and utilize it to their advantage.

6. In addition to their active disobedience of the Nazi mobilization orders, patriots have sabotaged train movements as another manifestation of Lithuanian resistance. The escape of enlisted "volunteers" are frequent.

Arrests, deportations, and the forcing of thousands to go into hiding had disastrous repercussions on the economic situation in Lithuania, especially on production. Order and security were shattered throughout the country, producing a condition that the Nazis had hitherto sought to avoid.

7. The Lithuanian underground papers, in view of the reign of terror instituted by the Nazis, issued a double warning, to the Nazi occupants and to the Lithuanian people. The Nazis were told that "Lithuanians are not going to dig their own graves" by joining the ranks of German military and labor service, while the Lithuanians were told that the nation must be brave and united, ready to strike at a given signal when the time for action comes.

The number of men who were shot by the Nazis while they were trying to evade mobilization was reported to be eighty-four up to the first of September, 1943.

The meager results of the Nazi mobilization efforts, especially in view of the terroristic measures employed to achieve their ends present a picture of the victory of Lithuanian unity of purpose and national solidarity. The united, patriotic, and well-organized Lithuanian underground which now issues seven underground papers and gives radio reports to the outside world, is responsible to a large extent for the failure of Nazi mobilization plans in Lithuania.

THE BALTIC STATES— ANOTHER TEST CASE

In all three cases (Estonia, Latvia and Lithuania) there are freely signed treaties of independence with the Soviet and treaties of non-aggression. In each case, too, we are dealing with an overwhelming non-Russian population and constitution of extreme democratic character with a fine record of social reform. Nor can we pay any serious attention to the plebiscites of July 1920, the Non-Aggression Pact of 1926, the Mutual Assistance Pact of 1939, and Molotov's statement of October 31, 1939, in which he condemned "anti-Soviet lies regarding plans to Sovietize the Baltic States." The memorandum notes that during the sovietization of the country the Communists in Lithuania numbered only 1,500. It reminds the Lithuanian people of a German note, addressed to the Soviet Government in 1940, in which Germany chartered Lithuania in the Soviet sphere of influence. The reason for the transaction, says the memorandum, was that Lithuania refused to declare war on Poland, the ally of Great Britain.

The memorandum calls attention, moreover, to the losses sustained by Lithuania during this war and informs world opinion that Lithuania, *de jure* existing as a sovereign state, is fighting for her life and for the restoration of *de facto* independence in accordance with the principles of the Atlantic Charter.

(CATHOLIC HERALD, February 2, 1944.)

ECHOES FROM GERMAN OCCUPIED LITHUANIA

ACTIVITIES OF THE LITHUANIAN UNDERGROUND

A supreme Committee for the Liberation of Lithuania, representing all democratic parties and underground organizations (with the exception of the Communists, never numerous in Lithuania), is today functioning in German-occupied Lithuania. News from Sweden, officially confirming the existence of this committee, appeared in the following dispatch to the New York Times on March 31, 1944:

Secret Group Plans for Free Lithuania; Recognizes Neither German nor Russian Occupation

Stockholm, Sweden, March 30.—A secret Supreme Committee for the liberation of Lithuania was established in Kaunas in December, 1943, according to trustworthy information received here through private channels. The committee represents all Lithuanian, democratic and fighting organizations "unanimous in the determination not to recognize any foreign occupation of Lithuania and to fight for a free independent Lithuania, reconstructed on democratic principles as proclaimed by the Atlantic Charter."

The committee does not recognize occupation either by the Reich or by the Soviet Union. For that reason a manifesto issued by the committee said no Communists had been included in the organization of the Committee.

The manifesto, which ends by calling on all Lithuanians to fight for the independence of the country, says that the Supreme Committee will maintain close contact with Lithuanian legations and consulates abroad cooperating with Lithuanians residing abroad, especially with the United States Lithuanians, and "with all the right of free self-determination of nations."

The manifesto, issued in Vilnius on the occasion of the twenty-sixth anniversary of Lithuanian independence, stresses the need for the unity of all parties until democratic elections can again take place. Meanwhile, the Constitution of 1938 is to remain in force.

In a memorandum added to the above-mentioned document and addressed to the Lithuanian people, the Supreme Committee for the Liberation of Lithuania enumerated the Lithuanian-Soviet Peace Treaty of July, 1920, the Non-Aggression Pact of 1926, the Mutual Assistance Pact of 1939, and Molotov's statement of October 31, 1939, in which he condemned "anti-Soviet lies regarding plans to Sovietize the Baltic States." The memorandum notes that during the sovietization of the country the Communists in Lithuania numbered only 1,500. It reminds the Lithuanian people of a German note, addressed to the Soviet Government in 1940, in which Germany chartered Lithuania in the Soviet sphere of influence. The reason for the transaction, says the memorandum, was that Lithuania refused to declare war on Poland, the ally of Great Britain.

The memorandum calls attention, moreover, to the losses sustained by Lithuania during this war and informs world opinion that Lithuania, *de jure* existing as a sovereign state, is fighting for her life and for the restoration of *de facto* independence in accordance with the principles of the Atlantic Charter.

The Vilnius Committee for the commemoration of the tenth anniversary of the Darius-Girėnas transatlantic flight last summer issued a public appeal which was signed by eight prominent Lithuanians. This appeal called attention to the fact that the lapse of ten years had not

lessened the significance of that exploit carried out by Lithuania's national heroes. At a time when neither law nor historic necessity required their lives for the glory of the nation. The significance of that exploit must be explained to Lithuanian youth as an example of how one should offer one's life for the honor and welfare of the nation and its posterity.

The Germans have announced the arrest of the technical staff of the Lithuanian underground paper *Laisvės Kovotojas* (Fighter for Freedom). According to the report, they were apprehended by the S. S. police in the neighborhood of Kaunas, and twelve persons are supposed to have been incriminated by the Nazis. However, the publication of *Laisvės Kovotojas* continues in spite of these arrests.

A memorandum which expressed dissatisfaction with the mismanagement of Lithuanian affairs, was prepared by Lithuanians and sent to the German military authorities in Lithuania. Among other complaints, it emphasized the fact that the Germans rule Lithuania as though it were a German province and that no attention is paid to Lithuanian national traditions.

In Sydney, Australia, there is a Society of Lithuanians in Australia, of which A. Bauze is the president. In Brisbane, where there is also a Lithuanian colony, a Lithuanian music recital, attended by Lithuanians and Australians was recently given in the Central Catholic Library Hall. An address on Lithuanian folk music was given by the Rev. J. Tamulis, Lithuanian Roman Catholic priest of that city. The Rev. Tamulis, a British citizen, was evacuated from Lithuania in 1940, at the time of its occupation by the Soviets, and was taken to Australia with other British subjects.

Lithuanian-American communities are active in supporting War Bond drives. In the comparatively small town of Shendoan, Pennsylvania, Lithuanian-Americans have purchased War Bonds to the amount of \$531,468.75 and War Stamps to the amount of \$6,872.10 during the past two years.

In commemoration of the twenty-fourth anniversary of the Constituent Assembly of independent Lithuania, the Lithu-

THE ATLANTIC CHARTER

It is sometimes argued that the Soviet Union is not bound by the Atlantic Charter as regards its annexations in Eastern Europe because these annexations were carried out before the Atlantic Charter was drawn up on August 14, 1941. But this argument does not rest on any firm foundation. What would have been the reaction if Hitler had announced his acceptance of the Atlantic Charter on August 15, adding as an afterthought that he would keep the territorial loot he had acquired up to that time?

Moreover, the Soviet Union at its own initiative, concluded treaties of non-aggression and neutrality with its five western neighbors, Poland, Finland, Latvia, Lithuania, Estonia. All these treaties were based on respect for existing frontiers.

A new Munich has been enacted, with Poles, Letts, Lithuanians, Estonians in the role of Czechs, with Stalin following the tactics of Hitler.

(William Henry Chamberlin, CONGRESSIONAL RECORD, March 20, 1944.)

Russia and the Baltic States

Estonia, Latvia and Lithuania are distinct nations with all the appurtenances of nationhood. True, they are small. But are we to act on the view that only big nations have a right to live? In the past, to be sure, small national units had meager chance for independent statehood. But then again, the future world is to be better than was the discredited past. (p. 156.)

(Emil Lengyel, ANNALS OF THE ACADEMY OF POLITICAL AND SOCIAL SCIENCE, March, 1944.)

Baltic Peoples

The Lithuanians, Latvians and Estonians... want Hitler out, but do not want anyone else in. They are poignantly aware of the recent killing and deportations of their peoples. They were liberated in 1918-1919 and do not want to lose their hardwon freedom. (p. 150.)

(Thorsten V. Kalijarvi, ANNALS OF THE ACADEMY OF POLITICAL AND SOCIAL SCIENCE, March, 1944.)

LITHUANIAN ACTIVITIES HERE AND ELSEWHERE

Reorganization of relief activities here is progressing satisfactorily. The idea of *United Lithuanian Relief Fund* has been practically realized and it stands out as a victory of all efforts for united action. Four independent relief organizations, previously attached to various political groups, now form an independent nonpartisan and nonsectarian United Lithuanian Relief Fund to assist war ravaged Lithuania and Lithuanians scattered in all parts of the globe, especially in Siberia and in the German forced labor camps.

In Sydney, Australia, there is a Society of Lithuanians in Australia, of which A. Bauze is the president. In Brisbane, where there is also a Lithuanian colony, a Lithuanian music recital, attended by Lithuanians and Australians was recently given in the Central Catholic Library Hall. An address on Lithuanian folk music was given by the Rev. J. Tamulis, Lithuanian Roman Catholic priest of that city. The Rev. Tamulis, a British citizen, was evacuated from Lithuania in 1940, at the time of its occupation by the Soviets, and was taken to Australia with other British subjects.

Lithuanian-American communities are active in supporting War Bond drives. In the comparatively small town of Shendoan, Pennsylvania, Lithuanian-Americans have purchased War Bonds to the amount of \$531,468.75 and War Stamps to the amount of \$6,872.10 during the past two years.

In commemoration of the twenty-fourth anniversary of the Constituent Assembly of independent Lithuania, the Lithu-

THE INDEPENDENCE OF SMALL NATIONS

It is surprising... that our American people should be questioning developments in Europe and asking what the outcome will be of the obvious movements to destroy the independence of... Lithuania, Latvia, Estonia... and other free nations of Europe.

The aggressions I refer to are being executed or threatened by a Power that is allied with one phase, though not the other, of our present war effort. They are made possible in part by American arms, tanks, planes, and supplies in voluminous quantities...

(Hon. Philip J. Philbin, CONGRESSIONAL RECORD, March 28, 1944.)

REACTIONS TO ANTI-BALTIC MOVES

In connection with an article directed against the representatives of the Baltic countries in the United States and against national groups in this country because of their steadfast opposition to the freely expressed will of the respective peoples, which appeared in the Soviet magazine *War and the Working Class* of March 8, 1944, we quote the following from the *Boston Christian Science Monitor* of March 10, 1944:

Russia's criticism of the United States for permitting representatives of the Baltic States to continue their activities here will not be officially heeded in Washington, it was indicated at the State Department today. The Russian attack... expressed surprise that the United States allowed certain persons and groups to operate in America "who call themselves representatives of the Baltic republics, and disseminate anti-Soviet propaganda, especially in the form of embassy bulletins."

Reorganization of relief activities here is progressing satisfactorily. The idea of *United Lithuanian Relief Fund* has been practically realized and it stands out as a victory of all efforts for united action. Four independent relief organizations, previously attached to various political groups, now form an independent nonpartisan and nonsectarian United Lithuanian Relief Fund to assist war ravaged Lithuania and Lithuanians scattered in all parts of the globe, especially in Siberia and in the German forced labor camps.

A program devoted to the Baltic countries was presented at the American Common Hall, New York City, on April 27, 1944, Professor Clarence A. Manning, of Columbia University, was the principal speaker.

Colonel K. Grinius, former military attaché of the Lithuanian Legation in Berlin, recently lectured on Lithuania to Florida audiences consisting of officers of the American armed forces, and to the Rotary Club of Miami. Colonel Grinius is the son of Dr. K. Grinius, third President of the Lithuanian Republic.

Soviet Russia's "Historical, Economic and Strategic" Arguments

In 1941 the Russian retreat from these (Baltic) countries took place in conditions of complete disorder. The Russians were not capable of holding the German advance. Instead, if the Soviets had not annihilated the armies of the Baltic countries, there would have been a stiff resistance. Whatever validity the plea of "security" might have had in past generations, it is utterly silly in an epoch of air power, when a few hundred additional miles are completely meaningless—says Mr. Chamberlin in his article in the *MERCURY'S* March number. To say that a country with a territory of one-sixth of the earth needs for its protection the small Baltic countries sounds ridiculous if not more.

(J. Kaiv, Estonian Charge d'Affaires, MEIE TEE, March 1944.)

THE INDEPENDENCE OF SMALL NATIONS

We have the ironical paradox never intended by our people, of American instruments of warfare... actually being used in making possible aggression against friendly, weaker nations which until the advent of Hitler were free and independent...

These nations... we have every good reason to believe, will be communized and their population rendered subject to Marxian dictatorship of the proletariat...

The indisputable facts... constitute a serious challenge to the national interests of America...

(Hon. Philip J. Philbin, CONGRESSIONAL RECORD, March 28, 1944.)

At the State Department it was pointed out that on July 23, 1940, the day after Russia formally absorbed Latvia, Lithuania and Estonia into the U. S. S. R., Sumner Welles, then Under Secretary of State, formally declared that the United States, in the line with its settled policy, could not recognize the absorption of territory by force or threat of force.

Since that time, Latvia and Lithuania have continued to maintain Ministers in Washington, and Estonia has kept its Consul General. Although the Baltic Nations did not, as did so many other occupied countries, set up governments in exile, these representatives in Washington have continued to enjoy full privileges, just as has the Soviet Embassy.

If the Soviet Embassy, for example, was free to distribute an article, which it just did, by Ilya Ehrenburg, sometimes described as "that blazing voice of outraged Russia," outlining Soviet intentions toward Germany, the Baltic Ministers are equally free to circulate their views concerning

external and internal problems of their countries... The Russian position is simply that they went into the Baltics, freed the people, let them form their own independent Soviet Republics, and then admitted them into the USSR.

The Russians insist, though they certainly meet no unanimity of opinion regarding this, that the choice of the Baltic people was a free choice, and that it thus must be respected. Baltic representatives claim that the Russian directed plebiscites were far from free expressions...

Many Americans feel that, among other things, they are fighting for the liberty of small nations and they cannot escape the feeling that the Baltic have a place in that picture.

Moreover, there are in the United States about 500,000 Lithuanians, 90,000 Latvians, and 6,000 Estonians...

The activity of these democratically inclined Balts tends to influence official American moves...

THE SOVIET UNION

Moscow has announced the reorganization of the Union to include sixteen republics in the Soviet system. Three of these were, until the present war, small independent states which, apparently, the Soviet government intends to resubjugate and annex.

So far as I know, our government still recognizes Estonia, Latvia and Lithuania as independent states, and a change in our attitude towards them is not certain to be attained merely by the appointment of representatives of puppet governments set up in them by Moscow, even if the Red Armies are able to overrun these countries and subjugate them again, as they did in 1940.

The Moscow Government and its official press have given repeated indications that Great Britain and the United States should be prepared to accept Russian conquest and occupation of these countries, and this announced reorganization of their empire may be another attempt to hoax the Allies into doing it. Some may call it a "subtle" move, but it is really too plain and arrogant.

The Russian technique for accomplishing these future annexations is also perfectly clear. In most surrounding countries—and this would include Germany and the Balkans—there is a Communist element in the population. Like Communists everywhere, they are a minority, but naturally disposed to take over the Government if they can get Russian backing. Moscow is working actively in these element, preparing the ground to set up in power groups sharing the Russian ideology and trained in the technique of Bolshevik revolution. These groups will then become the new government that we are to recognize and treat with as political and diplomatic equals.

(Major General David Prescott Barrows, New York JOURNAL AMERICAN, February 19, 1944.)

THE NATION'S POLITICS

There was no natural reason why Russia should break into 16 states. The breakage is purely superficial. Moscow will continue to control, as always. Autonomy was always theoretically provided in the Russian constitution, and denied in fact.

Not even the domestic communists have offered any justification for this new move other than the apparent diplomatic intention of Russia to take in Poland, the Baltics, Finland... as individual Communist republics, empowered to deal individually in foreign affairs and entitled to the delusion of maintaining its own interior affairs.

(Paul Mallon, CONGRESSIONAL RECORD, February 10, 1944.)

1405 m. visiškai buvo prijungtas Smolenskas prie Lietuvos,

UŽSISAKYKITE LITHUANIAN BULLETIN

Anglių kalba redaguojamas! Išsina kas mėnuo. Rimti politiniai editorialai visais Lietuva liečiančiais klausimais svarbių žinių iš PIRMO SALTINIO apie gyvenimą okupuotoje Lietuvoje ir, apskritai, Pabaltij. Lithuanian Bulletin stovi už LAISVĄ, NEPRIKLAUSOMĄ IR DEMOKRATINĘ LIETUVĄ SU SOSTINE VILNIUJE IR UOSTU KLAIPEDOJE. Dažnai duoda nemokamus priedus iš LIETUVOS PRAEITIES, DABARTIES IR ATEITIES. Sekantis nemokamas priedas—brošiūra apie Lietuvos santykius su Vokietija. Biuletinui talkininkauja kvalifikuoti specialistai iš viso Pabaltij. Metinis prenumerata—\$5.00. Užsimokėję \$20.00 ar daugiau, bus laikomi prenumeratoriais—biuletinio rėmėjais (Sponsors). Užsimokėję \$100 ar daugiau, bus laikomi prenumeratoriais—biuletinio garbės rėmėjais (Honorary Sponsors). Apie juos kas kart bus skelbiama spaudoje. Cekių ar Money Orderius prašoma adresuoti: LITHUANIAN BULLETIN, 73 WEST 104th STREET, NEW YORK, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

WYOMING KLONIO LIETUVIŲ KONFERENCIJA BUS DIDELE IR ĮDOMI

Konferencija įvyks sekmadienį, birželio 4, Sterling viešbutyje, Wilkes-Barre.

Atstovų registracija prasidės nuo 1 P. M. Konferencija bus pradėta 2:30 P. M.

Konferencijos tikslas dar daugiau išjudinti šio rajono lietuvių vieningai remti Amerikos karo pastangas, nes tik Amerikos ir jos tautininkų pagalba patikrins didelius ir mažoms tautoms, tarp jų ir Lietuvai, laisvę ir saugumą; taipgi paminėti du labai svarbius lietuvių tautos gyvenimo įvykius—40 metų spaudos laisvės atgavimo sukaktį ir 24 metų Lietuvos Steigiamojo Seimo susirinkimo sukaktį. Kaip žinoma, Steigiamasis Seimas, išrinktas slaptu, lygiu ir visuotinu balsavimu, viso krašto vardu, proklamavo Lietuvą laisva, nepriklausoma demokratine respublika, priėmė valstybės konstituciją, pravedė epochinę žemės reformą ir kitus pagrindinius įstatymus.

Konferencija susidomėjimas didelės. Draugijos, organizacijų kuopos ir klubai netik renka atstovus prisilaukiant nustatytos tvarkos, bet ir skiria iš savo išdu aukas konferencijos išlaidoms padengti. Kviečiamas įžymus svečias prelegentas ir garsi artistė konferencijos programos pajaušinimui.

Plačiau apie programą bus žituose numeruose. Konferencijos pasiūlyti ir pasiklausyti galės dalyvauti ir neatstovai.

LRKSA 17-TOS KUOPOS NARIŲ DĖMESIUI

LRKSA 17-tos kuopos narių regulieris susirinkimas įvyks sekmadienį, gegužės 21, tuoj po Sumos, švč. Trejybės parapijos salėje.

Visi nariai kviečiami šiame susirinkime dalyvauti. Kaip pastebėjote skelbiant organe, kad mūsų brangios organizacijos seimas jau čia pat. Visi tuo klausimu rimtai susidomėkite ir atėję į susirinkimą pateikite konstruktyvių sumanymų, kaip organizaciją patobulinti ir išugdyti.

Be to, kiekvienas prisiminkime tą gražų obalsį: *Kiekvienas narys teprišauš nots po vieną naują nari!* Kiekvienas paklauskime savęs, ar mes atlikome tą pareigą. Tiesa, mūsų kuopa yra didžiausia visoj organizacijoje. Bet tas nereikia, kad kuopa negali būti dvigubai didesnė. Pastangų daug reikia, kiekvieno nario šeimoy yra narių, kurie dar nepriklauso. O jei jūs šeimos visi nariai priklausote Katalikų Susivienyme, tai pakalbinkite savo kaimyną, kad ir jis taptų mūsų didžiosios šeimos—Susivienymo—nariu. Mūsų pirmakūnai šią organizaciją sukūrė, mes ją išauginome. Ji buvo gera ir miela jiems, yra gera ir miela mums, tad tebinge gera ir miela ir mūsų vaikams.

J. Batvinskas, pirm.

PLYMOUTH

MINEJO SIDABRINĖ VEDYBŲ SUKAKTĪ

Pereitą sekmadienį, gegužės 14-tą, LRKSA 6 kuopos nariai Ona ir Jonas Bagdonai minėjo sidabrinę (25 metų) vedybinių gyvenimo sukaktį. Juodu sutuokė kun. S. Struckus gegužės 11, 1919 m., šv. Kazimiero bažnyčioje.

Sukakties paminėjimui, gegužės 14-tą šv. Kazimiero bažnyčioje kun. kl. A. J. Sinkievičius atlaikė iškilmingas mišias. Taipgi tą pačią dieną buvo sukaktivių pokylis, kuriame dalyvavo ce-

NOREIKŲ LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MRS. ONA NOREIKIENE
Laidotuvių Direktorė

Reikalui esant visuomet pasi-
rengę suteikti nuodirdį ir man-
dagu patarnavimą.

Per ilgus metus mūsų laidojimo
įstaiga savo patarnavimu įgijo
didelį pasitikėjimą žmonėse.
Mūsų troškimu yra ir ateityje
tokį pasitikėjimą palaikyti.

2428 N. MAIN AVENUE
SCRANTON, PA.

lebrantų giminės ir draugai. Tarp kitų giminių dalyvavo Mr. ir Mrs. J. Sugždiniai ir Emilija Snirpūnas iš Waterbury, Ct.

Celebrantai turi šešetą vaikų—Leoną, Oną, Eleonorą, Gertrūdą, Joną ir Moniką.

Geriausios jiems kloties ateityje!

KINGSTON

VAIDINS "NEPAPISSEKĖ MARYTEI"

Sekmadienį, gegužės 28, 1944, Kingstono šv. Marijos parapijos svietainėje bus suvaidintas saunus veikalas "Nepapisekė Marytei". Režisierius muz. J. J. Šaučiūnas.

Rengia šv. Marijos parapijos jaunamiečių choras.
Pradžia 7:30 P. M.
Šiais laikais lietuviški vaidiniai yra retenybė. Dėlto visi vietiniai ir kitų kolonijų meno mėgėjai pasinaudokite progą—pamatykitė gražų vaidinimą ir savo atsilankymu padrąsintė jaunimą darbuotis lietuviškoje scenoje.

SCRANTON

LRKSA 83 KUOPOS NARIAMS

Svarbus 83-čios kuopos susirinkimas įvyks ketvirtadienį, birželio 1, K. of P. svietainėje, Church St.

Pradžia 7:30 P. M.
Rinksimė atstovus į 54-ji seimą ir svarstysime kitus svarbius reikalus.

POPIERINIŲ MAISELIŲ TRUKUMAS

Karo produkcijos Istaiga praneša, kad popiermalkių dalis, skiriama popierinių maišelių gaminiui, rodo, kad detaliniam ir urminiam vartojimui antrajam metų bertainiui maišelių išteklis bus mažesnis nei trečdalis prieškarinių išteklų.

Howard Coonley, WPB Konservavimo skyriaus direktorius pareiškė, kad "Paprastai sakant, esamieji paskirstymai reiškia, kad vienas naujas maišelis ar vyniojimo popierius turi atstoti tris ar keturis vartotus prieš tai, kada šis kraštas įstojo į karą."

Lietuvis Artistas Prisidėjo Prie Rambusch Decorating Kompanijos

Artistas Jonas Subačius iš Richmond Hill, N. Y., studijavęs meną Romoje, puošiąs paveikslais ir dekoracijomis bažnyčias, koplyčias ir tt., pastatęs altorių, dabar prisidėjo prie Rambusch Decorating Co., didžiausia pasau-lyje bendrovė, kuri puošia bažnyčias, teatrus, bankus ir tt. Rap.

RINKTINĖS MALDAKNYGĖS

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko ir išleido kun. P. M. Juras. Kaina \$3.50.

Maldaknygė turi 788 puslapių. Minkštasis odos viršelias, papuosta lietuviško stiliaus kryžiumi, bet viduje dar gražesnė. Joje telpa 106 paveikslėliai. Daug jų paimti iš Mišiolio. Evangelijos sekmadieniams ir bažnytinėms šventėms. Noveriu 12. Litanijų 16. Vainikų maldų (karunkėlių) 7. Giesmių 9. Trejos Mišios (vienos liturginės, maldos iš Mišiolio). Gaudūs verksmai. Arti šimto puslapių pašvęsta maldoms švč. Sakramentų. Nurodoma geri darbai, už kuriuos galima laimėti atlydus. Labai daug įvairių maldų su atlydais. Nurodoma gyvenimo pagrindai—atspausdinta visi poteriai. Raidės aiškios ir įvairios. Kalba graži.

MALDŲ ŠALTINIS, didelėmis raidėmis maldaknygė. Išleido kun. Pr. Juškaitis. Kaina \$2.50.

Ji yra nedidelio formato 5 1/4 x 3 1/4 colių; 432 puslapių, odos apdarais, auksuotais kraštais, apie pusę colio storumo. Naujausias ir gražiausias maldos.

PAMALDŲ VADOVELIS

Sudarė ir išleido kun. dr. J. B. Končius. Maldos, Kryžiaus Keliai, Gaudūs Verksmai, Litanijos, Giesmės. Kaina 10 centų.

SVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės

Sutaisė kun. J. K. Miliauskas. Tai vienatinė Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis taip, kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų.

ŽYMIAI NUPIGINTOS MALDAKNYGĖS

ANIOLAS SARGAS, juodais apdarais (originalė kaina \$1.50).....\$1.00
DANGAUS ŽVAIGZDUTĖ, juodais apdarais (originalė kaina \$1.50)..... 1.00
MALDŲ VAINIKELIS (originalė kaina 70 centų)..... 50
MALDŲ RINKINELIS, juodais apdarais..... 40

Kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJA

73 E. South St. (P. O. Box 32) Wilkes-Barre, Penna.

BALTIMORE, MD.

A. A. Pranas Radzevičius

Pereitą savaitę dar vieną senosios kartos lietuvių pašaukė amžinybės asmenyje a. a. Prano Radzevičiaus. Trečiadienio, gegužės 3, rytą eidamas į darbą velionis krito širdies atakos aukas. Pirm negu galėjo nugabenti ligoninė, a. a. Radzevičius buvo be žado ir numirė ir trumpą laiką. Ši netikėta mirtis baisiai sukrėtė visus šeimos narius.

Palaidotas seštadienį, gegužės 6-tą. Trejos šv. Mišios prie trijų altorių buvo atšaukiamos kartu. Kun. dr. Mendelis giedėjo Mišias prie didžiojo altoriaus, o kun. Dubinkas ir kun. O'Day laikė prie šoninių altorių.

Palaidotas šv. Stanislovo kapinėse arti savo sūnaus Juozo. Paliko dideliam nulūdimė žmoną Marijoną ir keturias vedusias dukteris—Eleną Blum, Magdaleną Cavaselis, Oną Day ir Marijoną Matelienę. Kaip žmonai, taip visiems velionio giminėms reikiama giliausia užuojauta jų liūdesio valandoje, o už mirusio vėl prašome visų tarti dievovalmingą amžiną atilsį! Užbaigęs šio gyvenimo vargus, lai išsisi Viešpaties ramybėje!

14 Gyvų Monstrancijų

Sekmadienį, gegužės 7 dieną per Mišias 8:30 val. įvyko metinė parapijos Pirmos šv. Komunijos iškilmė. Tą rytą 14 mūsų parapijos berniukų ir mergaičių priėmė Jėzų pirmą kartą į savo nekaltas širdis, tapo gyvomis monstrancijomis, gyvais altoriaus nameliais ir dangaus kampešiais čia ant žemės, nes kaip pamokslininkas pabrėžė "ten dangus, kur yra Dievas". Sveikindamas tėvus ir motinas tų vaikelių, pamokslininkas liepė neužmiršti, kad kuomet po Mišijų jie būčiuos savo vaikelius, jie būčiuos patį Jėzų gyvenantį juose. Pirmos šv. Komunijos diena, tai tikrai didi šventė ne tik tam vaikeliumi, kurs priima šv. Komuniją, beė yra laimės diena vaikelio namams, parapijai, kurioj Jėzus užmezga tą vienybę, kurios pilnumą patirsime tik danguje.

Pirmąją komuniją priėmė Jonas Bliūdžius, Juozapas Bogdanowicz, Geraldas Geležėlis, Karolis Gleba, Bernardas Karpavičius, Karolis Klugh, Janeta Kašinskaitė, Sandra Kendrickaitė, Joana Linkaitė, Antanas Mattox, Jonas Mendelis, Leonardas Petrikis, Birutė Petkiūtė ir Anta-

Žinutės

— Gydotojo kario Krizostomo Mendelio žmona ponė Ona Mendelienė grįžo iš Mercy ligoninės namo. Ligonė dar silpna, bet gali pati pavaikščioti ir tikisi savo namuose sustiprėti. Linkime jai veikiai visišką pasveiktį.

— Sekminių šventės vakare Baltimorės katedroj bus teikiama Sutvirtinimo Sakramentas visiems atsivertėliams ir katalikų tikėjimą ir suaugusiems, kurie dėl bent kokios priežasties nepriėmė šio sakramento.

— Sveikiname teisėją Vinčą Laukaitį laimėjusį rinkimuose ir tautiško Susivienijimo prezidentu. Teisėjas Laukaitis yra narys šv. Alfonso parapijos Šventos Vardo draugijos.

— Karys Antanas Ivoška buvo parvykęs atostogoms pas savo tėvus, Antaną ir Oną Ivoškus. Sveikas, saule nudėgęs, tikras Dėdės Samo krašto gynėjas.

— Teko nugalėti, kad karo dėliai šią vasarą parapija jokių piknikų neturės. Nėra tinkamų parkų ir trūksta darbininkų.

— Arkivyskupijos labdarybės vajuos pradėtas. Šeštadienį, gegužės 13-tą iš radio stoties WBAL kalbėjo miesto majoras McKeldin, valstijos gubernatoriaus O'Conor ir J. M. arkivyskupas Mykolas Curley. Visi dėstė vajuos tikslą ir ragino miesto gyventojus prisidėti prie sukėlimo \$518,300.00.

Worcesterio Lietuvių Rezo- liucija U. S. Foreign Relations Komisijoj

Worcesterio Lietuvių Rezo-
liucija U. S. Foreign
Relations Komisijoj
Vasario 13 d. Worcesterio lie-
tuviai apvaikščiojo Lietuvos ne-
priklausomybės 26 m. sukaktį ir
sykiu išpiko net \$199,125.00 ver-
tės karo bonų. Per tą apvaikščio-
jimą buvo perskaityta ir priimta
rezoliucija, kuri pasmerkė sovietų
ir nazių užgrobimą Lietuvos
ir pareikalavo Lietuvos nepri-
klausomybės atstatymo. Toji
rezoliucija buvo nusiųsta Prezi-
dentui Rooseveltui, Valstijos
Departamento sekretoriui Cor-
dell Hull, ir kitiems.

Senatorius Walsh iš Massachu-
setts, kurs ta proga pasakė kal-
bą užtariant Lietuvos nepriklau-
somybę (ta kalba tilpo "Garso"),
praneša, kad toji rezoliucija jau
yra nusiųsta "Foreign Rela-
tions" komisijai. Congressional
Record No. 76, gegužės 1 d., ši-
taip rašo:

"By Mr. Walsh of Massachu-
setts: A resolution adopted by
a mass meeting of Americans of
Lithuanian descent of the
City of Worcester, Mass., favor-
ing the re-establishment of
Lithuania as a free and in-
dependent republic; and the
Committee on Foreign Rela-
tions."

Senators Walsh iš Massachu-
setts, kurs ta proga pasakė kal-
bą užtariant Lietuvos nepriklau-
somybę (ta kalba tilpo "Garso"),
praneša, kad toji rezoliucija jau
yra nusiųsta "Foreign Rela-
tions" komisijai. Congressional
Record No. 76, gegužės 1 d., ši-
taip rašo:

"By Mr. Walsh of Massachu-
setts: A resolution adopted by
a mass meeting of Americans of
Lithuanian descent of the
City of Worcester, Mass., favor-
ing the re-establishment of
Lithuania as a free and in-
dependent republic; and the
Committee on Foreign Rela-
tions."

PHILADELPHIA, PA.

Minės Kun. J. Valanciūno Jubiliejų

Kunigai Stasys Raila ir Vin-
cas Vėžis tarp vietinių "South-
sides" kazimieriečių paskleidė
atsišaukimėlį, kurio turinys pra-
sideda šiais žodžiais:
"Didžiai gerbiamas parapijietė:
"Šių metų birželio 8 dieną su-
kanka 25 metai, kaip kun. kleb.
Ignas Valanciūnas įkvėstas ku-
nigu. Todėl jo kunigystės si-
dabrinį jubiliejų parapija minės
birželio 11 dieną. Iškilmingos
Mišios bus 11 val. ryto, o pager-
biimo programa ir bankietas 6 val.
po pietų, parapijos salėje, 331
Earp St.

"Maloniai kviečiame Tamstas
dalyvauti iškilmėse..."
Ričmoniškis

Gražus Meno Vakaras

Šeštadienio vakare, gegužės 13,
Lietuvių Muzikalėje svietainėje į-
vyko gražus meno vakaras. Visą

SHERIFF'S SALE FRIDAY, JUNE 9th, 1944, at 10 A. M.

On Friday, June 9, 1944, at 10:00 o'clock A. M., in Court Room No. 1, Court House, Wilkes-Barre, Pa., by virtue of Lev. Fa. No. 44, July Term, 1944, issued out of the Court of Common Pleas of Luzerne County against Alex. King, also known as Alex. L. King, Anna Davidoff, Mrs. J. F. Mitchell, also known as Roxie Mitchell, Mrs. Harry Golden, also known as Hilda Golden, and Reba Jane King, Real Owners, Defendants, will be sold all that certain lot of land situate in the City of Wilkes-Barre, Luzerne County, Pennsylvania, bound and described as follows, to-wit: Beginning at a point in the Northernly line of Sheridan Street 320 feet East-ly from the line of South Street; thence Northwesterly along said Sher-idan Street 40 feet to a corner of Lot No. 20; thence Northwesterly along line of Lot No. 20 about 190 feet to an alley, now Sylvanus Street; thence along said Sylvanus Street Southwesterly 40 feet to a corner of Lot No. 16; thence Southeasterly along line of Lot No. 16 about 190 feet to Sheridan Street aforesaid, the place of beginning. Being Lot No. 18 in Block No. 22 on map of the Wilkes-Barre Coal and Iron Company's Addition to the City of Wilkes-Barre, Excepting and reserving therefrom coal and other minerals as hereto-fore excepted and reserved in chain of title. Being the same premises de-scribed in Luzerne County Deeds Book No. 421, page 302. The owners of said premises are Alex. King, also known as Alex. L. King, Anna David-off, Mrs. J. F. Mitchell, also known as Roxie Mitchell, Mrs. Harry Golden, also known as Hilda Golden, and Reba Jane King. Improved with a two and one-half story double frame dwelling known as Nos. 81-83 Sher-idan Street, and a two-story frame dwelling known as 78 Sylvanus Street, and outbuildings.

DAVID C. VAUGHAN,
Sheriff
COLLINS & COLLINS,
Attorneys

BOSTON, MASS.

Lietuvių Radio Koncertas

Įvyks sekmadienį, gegužės 21, 1944, 3:30 val. po pietų Jordan Hall, Huntington Ave. (kampas Gainsboro St.), Boston.

Programą išpildys Anna Kas-kas, įžymiausi lietuviškie daini-ninkė, Metropolitan Operos ar-tistė; Ludvig Juht, estų kilmės kontrabasas virtuozas, Boston Symphony Orkestro narys.

Ticketai: \$1.20, \$1.80 ir \$2.40 su takais.

Šis lietuvių radio koncertas yra jubiliejinis, paminėti dešim-tuosius radio programos metus. Tai dainos ir meno puota. Nu-širdžiai kviečiame visus dalyvau-ti. Atvykę pasirodysime, kad mes įvertiname meną ir gerbiame artistus. Be to, savo atsilanky-mu paremsime lietuvių radio, ku-rios programų klausomės šešta-dieniais, 2 val. po pietų iš WCOP stoties, nes koncerto pelnas skio-riamas Darbininkų Radio progra-mos išlaikymui.

Koncerto tikiety galima gauti Darbininkų Radio ofise, 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

WORCESTER, MASS.

Worcesterio Lietuvių Rezo-
liucija U. S. Foreign
Relations Komisijoj
Vasario 13 d. Worcesterio lie-
tuviai apvaikščiojo Lietuvos ne-
priklausomybės 26 m. sukaktį ir
sykiu išpiko net \$199,125.00 ver-
tės karo bonų. Per tą apvaikščio-
jimą buvo perskaityta ir priimta
rezoliucija, kuri pasmerkė sovietų
ir nazių užgrobimą Lietuvos
ir pareikalavo Lietuvos nepri-
klausomybės atstatymo. Toji
rezoliucija buvo nusiųsta Prezi-
dentui Rooseveltui, Valstijos
Departamento sekretoriui Cor-
dell Hull, ir kitiems.

BROOKLYN, N. Y.

Sodaliečių Suvažiavimas
* Įvyks sekmadienį, gegužės 21,
1944, šv. Jurgio parapijoje, 207
York St., Brooklyn, N. Y.

Nuoširdžiai kviečiame visas
šios apylinkės mergaites, ar jos
dabar priklauso prie Sodalicijos
ar ne, net ir jaunas moteris, da-
lyvauti šioje konferencijoje. Tik-
ros esame, kad visos išmoksime
geriau pažinti, kas yra toji So-
dalicija, arčiau prie jos dvasios
prėisime, pasidarysime geresnės
katalikės, ištikimesnės Pan. Šv.
Marijos ir Jos Sūnaus dukros.

Obalsis: Prie Jėzaus per Ma-
riją.
1:00 P. M. registracija.
2:00 P. M. sesijos pradžia baž-
nytinėje salėje.
6:00 P. M. procesija į bažny-
čią dalyvaujant visoms sodalie-
tėms giedant Pan. Šv. Marijos Li-
tanią.

7:00 P. M. salėje vaisės ir pasi-
linksminimas.
Visus užkvičia šv. Jurgio pa-
rapijos Sodalicia: Ona Daukan-
taitė, prefektė, Morta Karpiūtė,
rašt.; rengimo komisija: p-lės A-
delė Barktiūtė, Elena Maldeiky-
tė, Eugenija Karpiūtė.

DYKAI dėl patenkinančios REUMATIZMO

Jeigu kenčiate kūno skausmus; je-
sąnariai jaušūs; jei užima skausma:
oro permainingose, patariam jums ban-
dyt ROSSE Tabs be mokesčių ir obli-
gacijų. Naudojamas tūkstančių per-
virš dvidešimt metų, gavimui greito
paliausavimo skausmų Reumatizmo,
Artritis, ir Neuritis.

DYKAI Šio Laikraščio Skaitytojams
Jeigu niekad nenaudojote ROSSE
Tabs, pašon jus BANDYTI juos—iš-
bandykite mūsų kaštą. Pasigim jums
pilno dydžio pakelė—DYKAI. Suma-
dokitė 24 tabletas. Jei neduos paliau-
savimo nuo skausmo ir jūs būsite ne-
patenkinti pasekmėmis ir to pakelio
žema kaina, gražinkit nesunaudotą
dali, ir jums nieko nekaustuos. Ne-
siųskit pinigų, tik savo vardą ir ad-
resą!

ROSSE Products Co. Dept. X-5
2708 W. Farwell Ave., Chicago 45, Ill.